Mahabharata (Sabhaparva)
Chapter 1-8

महाभारत (सभापर्व) अध्याय 1-8

Marathi

Handwritten on paper

Near about 200 years old

83 Folios

11.2"X7"

Complete

॥श्रीगणेशायनमः॥ जयालेबोलतिपरमात्मा विष्णुशंकरआणी
ब्रह्मा आसेलतयाचीप्रतिमा भक्तवत्सलनमीयेली १ वंदुके
रविरवासीनी माहालक्ष्मीविश्वजननी जिचेरुपास्निग्टहे लरणी
नासीभवकर्मिले २ जे चौदाविद्याचीकळा दारिद्र्यवनप्रळय
ज्वाळा दासवत्सातेश्नेहाळा कामधेनुरुपेची ३ तिचालाहो
निवरदहस्तु संतसभेसीजालोस्वस्तु जेसासीदाश्रयेबस्तु
कुंजरमाथामीरवला ४ वंदुसोनारीभैरव जेणेदिधलाहा
गौरव प्रेमेजालेमन पदनखचंद्रीजयाचे ५ हेलिला
ईश्वरईश्वर दत्तात्रयजगद्गुरु ज्याचेनीनामेभवसागरु
मागेतरलेआसंख्य ६ आणीकहीतरतिपुढा जोब्रह्मविद्ये

नेअक्षरगाढा ब्रह्मादिकिज्याचीयापाउ लुचिनाउणेआ
पार ७ याचीरूपादृष्टीभगवति आनुग्रहेलोचीगणपची
बोधप्रकाशेगंभरली हृदयाकासीसचकनु ८ जिवशीवत्व
प्रकाशिले चिष्णुमायेचीविघ्नकेले एवंपच्याएननमले
म्यावंदिलेगुरुरूपी ९ बोलणेरेकविकीकरा वाचाळ
पणेनबोलसेरा कथानिरोपणआधीकारा सेवेसीआली
आइनापीले १० त्वांदाविले निजपंथेचाले बोलाउनिति
२ लुकेचीबोले कद्रिलगर्भचेजैसे बोलनादंउपावनी ११ जी १
जीप्रसादम्हणोनीवेगी प्रणम्यकेलेहोसाष्टांगी हेचीनम
नश्रोलयालागी येकचीपावोसमरता १२ कवकुनिआमी

प्रायसर्व मागा कथीले आदिपर्व आताऊनसे आपुर्व सभा
पर्वपरियेसा १३ सात्विकभावपांडवपाति सद्भाव नाथा
लसेनी कांमादिककौरवदुर्जनी सभास्थानीगांजीला
१४ आनेकसाधनाचीवसने फेडीतावीकल दुःशासने
निश्चयविचरोनीलुगडीतेणे घडोवडीनेसविली १५
तेचिविस्तारे परीसीजे आळसनिद्रे तेविसरीजे तोपत्र
यातेनिरसीजे कथाश्रवणेकरुणी १६ जोजेजयातेविर
सु विप्रवर्यावेदसोरसु तत्वार्थबोधभयहीसु योगेश्व
रेभाविति १७ बुध्दीयुक्तीचासागर ऐसेमानितिमंत्रीय
चंतुर विलासीयाले चंगार सुरलानंदवर्धकु १८ विद्या

प्रविणशास्त्रपंडीत कौतुके मानितिकर्णमंत दोसीआदोसी
याचेकीर्ति पुरविगंगेसारीखे १९ पर्वतामाजीकनकमेरु
तजगामाजी क्षीरसागरु माहाराष्ट्रासीकाव्यउत्तम होकीर गो
वयेग्रंथी २० मुक्तेश्वरकविभारत टिकाग्रंजळ व्यासहृद्य
जैसिवेदाचागुह्यार्थ स्मृतिपुराणेबोलति २१ व्यासवच
नेयुक्षदेहु गाळुनिसारोष गोडु देशभाषावळीलेलाडु
नाबदेचेआवडे २२ तेजेरसोग्नीनेसेवने तेआम्हावां
चुनिकायलणने कळकरेखास्तवचांदणे कायेचकोरेवाळ
विजे २३ व्यासग्रंथातरीसोने संस्कृतखोटिंकुनियेतने व २
दोनभाषघडिलेणे साहित्यरत्नेसुजडिल २४ तेलेववि

।लाकर्णभुषणे कायपरतेकरांवेकान श्रोतेहोतुलीविचक्षण
निर्मछरेविचरा २५ आसोतउपच्याराच्यागोष्टी संतद्वपावा
पारगोठि आसताअपराधाच्याकोटि मुक्तआसतिअमु
ते २६ आताद्वितियपर्वाचीकथा राजाजन्मेजयापरीसता
वैशंपायनविशेषवक्ता आत्यादरेनिरोपी २७ खांडवद
हनमाहाअग्नि मयदानउपजवितिवेगी तेथेकृष्णार्जुनदो
घि प्राणदानेसोडिला २८ आत्मादेउनिस्वस्थकामनी धा
डिलायेतुकरिविनंति लपेमीचिव्यासमुकुमुमति रूणेनवचे
बांधैले २९ तुमच्याउपकाराउतिर्ण व्हावयालागीकरिन
न जैसेविश्वेस्वरानेदीन आर्कपूर्णतोषवि ३० नासीचिरला

पनायेकि तेचिमानुनिहरिलकि दयासमुद्रहोकौतुकि आं
गीकारिलीपाहीजे ३१ कोहीसेवासांगीजेमुखें तेमीवंदीन
3 निजमस्तकें सिधिपावविननिष्टंकें स्वल्पकाळेस्वामीया ३२
तुमच्यागईसर्वसौख्य तुमचेऐश्वर्यजगीफांके परीपि
कलेचिपिकेहास्तोदकें शालछिवनज्यापरि ३३ हरिमी
त्रलणेआगामीत्रा सर्वहीपावले पवित्रा स्वगृहाजाउनिक
कत्रा संतोषवांवेसहवासें ३४ कृष्णार्जुनेरक्षीलाप्राण स्व
मुखेंकरिगुणकिर्तन याहीपरतेंचिउनकोण कल्पागसी २
सांगपा ३५ आवडिआसोअमुचेठाई तुझेस्मरणआमुचे
हृदई ईच्छावाटेलतेसमई भेटिगोष्टीनेसांभाळी ३६ वि

सभा० शोषवादवयामोहो करूभाविसीउद्धितश्रेहो नरिजेसांगेलकी
नाहीं तेतोंआवश्यकलवें ३७ विचारुनियेदुनायकु लणेलुसी
सविवेचाजनकु स्वहाले सभामंडप येकु करूनिदाविआमुत्ते
३८ ऐकताहस्तमुखीचेवचन मयेकेलेसांष्टांगनमन लणेजेरै
छिलहोतेमन तेचिआल्हादिधले ३९ शिल्पशास्त्रीचाआधारबला
मिआसुरांचाविश्वकर्मा उभारोनिदिव्यधामा चोजदाउजगाते
४० कनकाचकांतुलअआवक माजिरेखीलेभुगोलचक्र जेदेख
ताल्पेशक्र स्वर्गयेथेठेगणेर ४१ चंद्रतेजाचेआठिव निजानं
दाचेवोतिव पाषाणमृत्यकेचेनाव स्पर्शोनिदिसर्वथा ४२ ग्रंथे
निर्मुनियासभालय माजचिनभुवनत्रय जेलक्षीतापरमाश्चर्य

सहस्त्रनयनानपाविजे ४२ लणाळसुवर्णआणीरत्ने बहुसाल
भिंकतिकवणेयेतने साध्यहोतिकवण्याभयत्नें नोमीजाणेउपावो
४४ हर्विक्षोभुनिकमळाकाते निर्मुक्तकरिलादानवाले रुषपर्वा
दैत्यनाथे निजसंपत्तिपळविला ४५ रत्नेभरोनीरत्नघंटि उत
रेकैलासगीरी-च्यानिकटि मैनाकपर्वता-च्याबेटि स्थानगुढरक्षी
ले ४६ बिंदुसरोवरयानांवे लुकेसागराच्याउपमे त्यामाजीरत्ने
उत्तमोत्तमे आच्छादिलिआपारे ४७ जांबुनदसुवर्णलाटा हो
असीरवराऐश्याआहटी मयाकमंदुसामाजिसाटा लालसार ४
ची लेआसोक ४८ स्फटिकमणीयाकोटि बिंदुसरोवरा-च्यापोटि नि
क्षिपिलाप्याम्यादृष्टी स्थानआसदेखीले ४९ भुगर्भाच्यानि

धनेपाचे धावयासामर्थ्यनरेंद्राते यालागीआणावयायेथे तों
कांहीआसेना ५० घेऊनियेक्षगणाचीशतें घटिकेमाजीआणीनये
थे आणीकहीआनर्घ्यनिये वस्तुआसेनरेंद्रा ५१ राजेजीकोनीया
समरि मागधराजेआपुलेकरि गदावेविलिजिच्यामहारि चुर्ण
होतिगीरिकुटे ५२ जेचित्रीलीकनकोदके रत्नरंगीविचित्रटिवि
के धरितेमुष्टिवरिमाणिके महामोलजडियेली ५२ तेआणुन
धर्मानुजा चोपीनपार्थाग्रजा आणीकहीमाहाराजा वस्तुये
कपरियेसी ५४ देवदत्तनामेशंखु वीरश्रीयेचासवर्धकु ज्या
चेनीघोषेभुगोलकु नादेकरुनिदुमदुमी ५५ तोमीदेईनआर्जुना
ते जेंचिकापांच्यजन्यदेवाते ऐसेबोलुनिदोघाते वेडुनियानिघा

ता ५६ मयगेलिया बिंदुसरोवरा केशव लुणेकुचिकुमरा प्रया
ण करणेहार काघुरा ऐसे हृदई वाटतसे ५७ वसुदेवदेवकिचेन्चर
ण पाहावयालागी इछीमन हुसेघेउन आज्ञावचन येन्चकाळी
जातसे ५८ धर्मराजे करीविनंति जाउनसीघ्र यांवेघुढति हु
सों वियोग लक्ष्मीपति आर्धक्षणन साहे ५९ कोंतिसकरोनिन
मस्कार सन्मानिला युधिष्टिर भिमार्जुनाते आल्हादथोर प्रेमा
नें देनेधरीलीं ६० पुसोनी द्रोपदिसुभद्रेते रुपेनेमोळस्पर्बले
होस्ते ओंळंगीले सहदेवाते नकुळासहीत आवडि ६१ हृदईव
सतीश्रीमान मुत्ते बाह्यप्रत्तिमाहोतां परती तिन्हि योगाचिरवंति
साहावेनासर्वथा ६२ उग्रसेनाचे सहोदर-यारी तैसेजुंत्ति

लें बारुधुरि दारुकसारथीनिजकरि मनोवेगें। चालवितु ६२
रत्नाकेंचीरत्नगुढार माजि शोभेलक्ष्मीवर गरुडपाचुचाम
नोहरें गरुडध्वजमीरवला ६४ ढवळशंखमेंगळतुरें भक्तग
जीतिजयजयकारें आसीर्वचनिऋषेश्वरे शुभकल्याणबो
लति ६५ राहावोनिसमरस्थानें प्रयानकेलेकृष्णनाथें मार्ग
क्रमोनीभाग्यभरीतें द्वारावत्तीटाकिलि ६६ वैकुंठमानोनिनि
रांम जेथेंबसचीसुरवाड परम भावोनिनिर्विकारब्रह्म सगुणजा
लेमानसी ६७ वाराणसीवरिलनीसरी सप्तमोक्षाचीपायेरी
ज्ञानस्वरूपजीमासारी आत्मारामुवसतसे ६८ तेस्थळव
र्णुजाचातोंडे शेषाचीवाचासमुचकरवडे पातककुहरामाजि

दडे लाजोनिआनंदु ६९ ध्यानेकल्पिचानयेव्यक्ति नकळेशा
स्त्राचियुक्ति तेप्रत्यक्षब्रह्ममुर्ति जनदेखतिद्वारके ७० आ
सोआंतरद्वारकापूरी प्रवेशोनी विवरद्वारि सुधर्मसभेहो
भासारि यादवपंक्तिदेखिल्या ७१ दैविसंपत्तिचेसगुण ते
चिस्वगोत्रेसुहृदजन आवलोकिश्रीकृष्ण स्वानंदपुर्णस
मस्ता ७२ दिव्यमुगुटरत्नकिर्ण तेणेउजळीलेश्रीवसु
देवचरण नमस्कारोनीउग्रसेन रेवतिरमणवंदिला ७३
सात्यकिउधुतशांबगद आलिंगिलेपुत्रबंधु तेवेळीजनाचाआल्हा
दु ब्रह्मांडउघटिनसमाये ७४ कामधेनुचियाकासे वत्सेनिघत्तिआलिवा
सेन

तविदेवकीसंतोषे आत्माराममुक्तवळीला ७५ नमस्कारोनियामगरो
हिणि प्रवेशलाकुमीणिमुचति तेविकारोषावेभायनी रमारमण
विश्रामे ७६ मयआणुनिसर्वसामाग्रि सभानिर्मीलिकिनेणकुसरि
तेनिरुपणरसाळचतुरि आतिआदलेपरिसेण ७७ इतिश्रीसभाप
र्वभारत मुक्तेश्वरकविविरचित सर्वेदोपद्रवउनदेत्त सुखसायो
ज्यप्रोतया ७८ इतिसभापर्वणिमयगमणे श्रीकृष्णद्वारका
प्रवेशोनामप्रथमोध्यायः॥ समास॥ ॥ छ ॥ ॥ छ॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥वैशंपायनम्हणेआतां जन्मेजयावीरावळीतीं
ऐसेतुजापांचवत्ति कृपापुढीलआदरें १ घेउनियक्षगणाचामेळा मय
पातला मैनाचळा बिंदुसरोवरदेखिलाडोळां ज्यानिरमणिचुआरसे २
सुवर्णशृंगांचेपर्वत रत्नशिखरीविराजवत कल्पवृक्षपारिजातक॥
असंख्यातलागले ३ सदापुष्पीफळिफुळले परीमळेदीग्मंडळदाटले
परमसुखताचेसुखतबळे पक्षीजालेतेवनि ४ पुर्वीपांविचराजेश्वरी
ईद्रादीकसुरवरी यज्ञकेलेनेसामोग्री उरलीअपारपडलीसे ५
सुवर्णरत्नांचियाराशी द्रव्यदक्षयानेताकृषी उबगोनिसांडिला
धनासी नेताचेनापसेना ६ हेमकुंडेहेममंडप हेमचैत्यहेमयुपशा
कानिकेअसुप हेमरत्नबांधिली ७ बाळाकृकदनिघालेकोंबनेसेर
तमणपाचेरवांब वीशाळवेदिकाशातकुंभ जांबुनंदनिर्मिल्या ८

पार्वतिसहितत्रिनेत्र तपश्चाचरोनिपवित्र सहस्र वरूषे दीर्घसत्र आच
रत्नानेगई ९ पुर्विते पेभगीरथनृपु तपोतेजे कुर्मितावपु भसमहोउ
निर्वुंदर्परीपु गंगाप्रसाददिधला १० नरनारायणा चतुरानन यमधर्म
महेशासन विश्वपावना लागीयज्ञ तेचग‍ईयाचरले ११ प्रयुतेअर्बु
दपद्मशंखवात खर्वनुखर्वेशतानुशत हीरण्यदक्षणातेगणीत श्रेष्ठी २
कुर्सनिगणवे १२ असोतेअपरमीतसामोग्री रत्नेसुवर्णपागेचरी
देउनयक्षगया चेश्रीरी मयदानउपातला १३ सुर्यकांतसोमकांत
काश्मीरगंधगर्भसुत स्फटिकास्तंभावरीशोभत स्फटिकाशीळाचे
फुला १४ हीरेमाणिकेमुकुंदवाळे पुष्पराजगोमेदनिळे पाचुवेडुर्यसु
दाळे नवरत्नेअपारे १५ अष्टमुक्ताफुकाच्याजाती मध्यमत्तपहेस्ती
वौशेषवराहसुकी यापासावजेजाले १६ स्वयंभरब्राचेराजया॥

पञ्चरंगी रत्नेपुष्प ऐसे घेउन राक्षसे सगण इंद्रप्रस्थापातले १७
महावेपिठीभीमसेना देवदत्तशंख अर्जुना सुघुतप्रिवळोकु
नरचना सभामंडपमांडिला १८ आठ सहस्र राक्षस सबळी त्या
मोची धावपातात्याची भयेठेविले हा तातळी चपळचतुरजा
पाते १९ नीळकुळणी जे गुढराव्द पुरुषहस्तप्रमाण सीद्ध हातास
हस्तांबरुंद सुचप्रमाणमंडपी २० ध्वजधुमस्तुनरूप स्वरकुंज
रध्वाक्षमगैरा गहारंभी जो विशेष वासुविधानिवाडिला २१
अष्टधावसाधिले नियुती अष्टलोकपाळयासु तीं अष्टो कोनि
ठेविला दिसी अष्टद्वीपचे जैसे २२ पायाशोधुनघरातळी तळवट
बांधिला रत्नप्रवाळी तयावरी स्फटिकाचिय शीळी विशाळपोळीउ
भविला २३ सप्तरंगी रंगशीळा कोरिवटे कीला अष्टदळ ५

तो बाहेर जनाच्या डोळा चित्रविचित्र भासती २४ नवरत्नाच्या बसावरी जडित जोडिल्या कुळाकुसरी जे विठग कळियाये केसरी रवि मंडळे आकाशी २५ इंद्रनिळाचे अखंड हस्ती गाडे द्वार चिळे चक्राचूती यावरी मांडिल्ती आढीती मंडपाचि विचित्र २६ पद्मरागाचे तोळबे पाया दडपील मरगज स्तंभ लपो निवज्रमणीचे कोंबे वरि उपाळी वळघली २७ नपे पुष्पीस पाट पेरोजाचे उंबरवट कुनको दर्छु विचित्र ले २८ पुष्कराचा कोनाडा देख सामाजी युतुला अमोलिक माणिकांचे नायक अष्टभुज वरूळ २९ घोटिव पाषुचे पाषाणी पावटण्या केल्या आंग वी टाळा निसो नियाचे पाणी कुमळ वाळि रेखील्या र० गोमेदाचिया मद ळसा नपे त्रिहितला सुरस्य कुमा विला आकृति सा मुक्तफळी सोज्व ळे ३१ वेदनिविद्दम राजस धरिले असति सुरस नीळरत्नाचे डोळस २

नीळकंठचित्रांग ३२ नेपेपक्षीअतीसुंदर मुखीमाणिकेअतीसुंदर
रत्नेमाणीकेसाकडार जांबुफळेआवडिली ३३ सभानायकाचेयोज
पुतळेकुरितीकपिलकाज मल्लयुध्यजुंझतिझुंझे आइपाहोताप्रभु
ची ३४ लाघवकेलेचिपोरी मयोरेनाचतिअतिकुसरी स्त्रीयाग
तीसप्तस्वरी नृत्यकुरितीसुमावे ३५ टाळमृदंगादिवाद्येबहुव
स रागोध्दारचिपेसुरस्य लेपेबोलतिविशेष कळाविश्वकर्माची
३६ मगजिस्तंभनरसीहमुर्ती सीहासुरिरव्याहुङारनी जीव्हान
खेदेनपंक्ती पद्मरागेसबवृत ३७ कौस्तुभमणीसीमंतमयी रत्नंबिज
डिलेरत्नेरत्नी यालागीसर्वत्राआरजनि काजनाहीदिपाचे ३८ सुवर्णमेरु
चिसुवर्णशीरवरे तेविशातरत्नी मणीगोपुरे प्रवेशकरिताजालंधरे सुर्यकी
पेसिवकती ३९ मेघीनवपतिसौदामिनी तैस्यापताकासबकतिगगनि

कनकळसाचिया श्रेणी हीनाचि निग्रहाते ४० पद्मरागाचि कपाटे श्रृंगार
श्रीचीश्राधारपुटे स्तंभदर्पणीचे संगटे तेजप्रकाशे उघडिता ४१ जोतिहीरया
चिविशाळ चीत्रशाळा विश्रामस्थळे व्हक्षवरी गोकांगुळ विचीत्र रागेलि
खती ४२ मीळवोनि वाढउनिया लसणे सद्रले पाटणीया सुगंध सुवर्णबैस
णीया आंगसन्मानेजडीयेली ४३ सदरसुवर्णाचिया भिती चतुर्भुज सुव
र्णाचि आकृती कुसरी जोडिल्या रत्ने मुती स्यच्छीचि चलक्षेण ४४ पा
चुरत्ने विष्णुभुवन पुष्पराज ब्रह्मसदन हीरेमौक्तिक शिवस्थान व
ज्र गौरीगणेशी ४५ ईंद्र चंद्र वरुण कुबेर येमवायोवन्ही भास्कुर गणगं
धर्वयिक्ष कीनर मनोहरशा ढिल्ले ४६ मसकुभेवरा रस्थळे शेषवासुगी कु
ळिपाळे रेखिली सप्त हिपाताळे नीवीकुमबळीसी ४७ द्वीपखंड शै
ल्यसागर श्रानने सरिता सरोवर छपन्नदेशीचे राजेश्वर मनु उपाह
जिविचीत्र ४८ लिहीले रामायण भारथ अवतारचारित्रे बहुत
२

शाळीयारव्यानेयद्भुत असुरजुंसरेरविले ४९ योगीचोव्हासीयास
ने तिहुळीचळामशाखेसंपन्ने अतोयभासमोगीमने योगीमोगीप्रे
रिती ५० सोमकांताचियेपाशाणी विचित्रवापिकापुष्करणी देवगारेयाना
वणी विळासितसुवासे ५१ चिंतामणी देवगारू नानाजातिचेमनोहर ८
सोमसुत्रीरीचलींगे ५२ उष्णोदकाच्यावापिका सुगंधतैलचखुने देखा \
मंगळस्नाना लागीदेखा उभायवळावरिशी येचे ५३ सुगंधोदके
खेडकुळिया रक्षिवाणलीमंचकुशाया आसने विताने झळगादिया
नानाजातीवर्णाची ५४ स्फटिकभुमी कुंभमतीडोळे स्छळोस्छळिदि
सतिजळे वस्त्रेसावरनिचाळ नाव्रवळे सातेचतुरहासती ५५
जळअसनास्छळभासूत चालतापडतिवस्त्रासहीत उतावेळलो
कुआत माहाविनोदजनोत ५६ काश्मीरभीनीवरीअभंग असोने

पुढा नदिसे मार्ग धांवता चालता थांग भीमीआंगीच्या दळे ५७
साझीली दिसति मुकुळ वाडे लोटिना पड जिपुढील मानोंडे मुकुळमणो निवा
ळतां पुढे सैघंळपाळे आढळती ५८ सुर्यकांत कासारजीवनी मळकुळाचि
तळपणी चक्रवाकु हंस हंसिणी क्रिडा करिती विनोदे ५९ माणिकाचे सुरं
गाले नीळापासुनि सुनीळ दळे सहस्रपत्रा सुवर्णक्रिमळे विकासीली साजी
री ६० तेपे उद्भव होपरिमळा हे दान विश्व भुत कुळा दारोदारी मुकुमा
ळा हे भरलि तो रवी ६१ रत्नस्तंभावरी कोनुकी वेष्टण केले वेळुन चुळ
निकी मुक्ताफळे आणि माणिकि घोषकेले मुक्ताफळे ६२ नेयेग रुडपाचु
चे कीर मुखहुंबि तीसकुमार सुवर्णपुष्पे पात्रापुष्पत्रमर निळ राविस
ळकती ६३ द्राक्षफळाचे मंडप दाट तळि वाहाति रसाचे पाट मन व्याळसु
स्वाधीन हे मेले विद्या ळिंबी ६४ भोवती देवद्रुमाचि दाटी पुष्पीफुळी
करिती वृष्टी द्वीपदषट्पदाचिया कोटी खांदोखांदी होवे घले ६५

क्षीरखोरीअमृतफळी। रंभाखर्जुरी नारीकेळी बीलव्याआमळिबीपोफळी
मातुलिंगी सुफळिता ६६ चंपकवनेदेववचने उद्यागरहरिचंदने कपुरि
केशरीचीपीने कनककेतकीसुमनिका ६७ लवंगलतिका नागलतिका॥
बकुळशतपत्रवल्लीका जातीकांचोळवल्लिका पारीजातवेष्टीती
६८ असोसर्वसुखावभरित सभानिर्मितीअद्भुत उपमेनुळि
नागगनात स्वर्गपाताळदेखा ६९ विश्वकर्म्यानिधरलनिमुष्टी पासंगा
घातलेनेहतिसकोटी नरीनबैसेचतळवटी हळवटपयोअध्याय
७० जेसभाअवलोकीनाहरी देखिलीयाहोयत्रअमुरी नाहीदेखि
ली पृथ्वीपाठी आसोसीकहाहीउरेना ७१ ब्रह्मसभा इंद्रसभा सुधर्मा
जे यादवीसभा याहुनधर्मराजाचीसभा मयनिर्मितआगळी ७२
चतुर्दशमासानिरोपम पुण्जालेशपोमेकाम धर्मासिसांगदानवोत्तम

सभादृष्टीपाहिजे ७३ मीचबंधुप्रधानकुमर सर्वेपवित्रऋषेश्वर सुमु
हुर्तेराजेश्वर सभापाहोंपातलों ७४ मंगळघोषगजरेंनीचाच्चे मागध
चारवाणितीव्रिदें मार्गसींपोनिसुगंधे पुष्पभारविखुरले ७५ सभा
द्वारप्रवेशप्राची द्विजावोपिलपाद्यर्घ्यांजुळी भक्षभोज्यनानारुची
बाळिसांडिलेअपार ७६ सभाआवलोकितांदृष्टि शोभासमुद्रेहल्लोळे
पोटि चक्षुपोहोणारउध्वारि पैलचिकारिंबुचकळले ७७ पावावया ५
पैलभ्रांति उडोनजातांआपुलेशक्ति मनाचेविहंगमआवर्ति अडळीचकेउ
राहिले ७८ खणोखणिपाहातांनथने ब्रह्मांडेभासतिभिन्ने बैसकाघात वीवी
ल्याजेणेपणे सावालतानचळति ७९ म्हणतिस्वर्गमृत्युपातळीं हेप्रति
मानाहिउर्विवरि धन्यगुणियाचिकरणि इस्वरकळावसतसे ८० अपारवोपुन
संपति सुहृद्भावधरत्निचित्ति वहुतमानेस्वरच्छ्वाअत्ति मयदानववोंद्ध
खनी

विला ८१ संतोषोनिराजेस्वर आनेकदेसीचेनृपवर सोइरेपाचारूनिथोर
मोहोछोहोमांडिला ८२ दाहासहस्त्रब्रांह्मणोत्तम भोजनित्रप्तकेलेपरम
हेमपात्रिंआम्रतोत्तम भक्षभोज्यवाढिलि ८३ घृतपायसमधुशर्करा
दधिनवनितदुग्धसारा फळिफळीरूपेस्वरा त्रप्तकेलेभोजनी ८४ येकये
कोतिसहस्त्रधेनु सवत्ससालंकारसगुणु देताजालाकुरूनंदनु रत्नमाळा
पदकुळे ८५ इछाभोजनआलियात्ते इछीलेदानयाचकाते दरिद्रदुःखजगा
परेते धर्मराजेदवडिले ८६ आहोरात्रवाद्यध्वनि स्वंउलिनाहिहोअनु
दिनी उत्साहदेखोनिआमरगणि दिव्यसुमनेवरूषले ८७ मागधसुत
वैतालिक नटवेनात्वणिपरिहासक गायकवादकभाटक इंद्रजाळीबहुरूपि
८८ वैद्यवेदिकपुराणिक शास्त्रपंडितजोतिशीगणिक सीद्धांतवेत्तेतत्वबोधक

आहोरात्रजवळीक ८९ सांडुनिमिरविर्त्तिसदन शक्रवैशाचेनंदनवन
जैसाराजाकुरुकुलनंदन सभास्थानिविश्राम ९० भीमनकुळासोदागिरी
सहवर्तमानजयाकुमरी सुहृदबंधुसुखनिर्भरी वसतेजाल्लेजवळीके ९१
सभासदनिसुखवस्ति वरीपुण्यश्लोकार्तिसंगती म्हणोनिऋषिरायाचिये संगती
गती सुखाउल्लासनंपसंगे ९२ मुळभारतिकविचानाथु ऋषिराजेआ ६
सख्यानु बोलिलात्तेबोलतावेर्दु आतिविस्तारहोपाहे ९३ क्षुद्रसरिता
प्राकृतमति विस्तारानिरोपणाविजिमूति वांकडीलागलीयानिश्चीति
समुद्राआयमाजले ९४ निरोपणपंथिआउत्ताळा पायखोआवर्ठेस त
ळा यालागीनपडोनिराळा स्वल्पकाहिआनुवादे ९५ आसील

देवलसर्पमाळी सुमैत्रमीत्रयउपनुकबळी महासिराऋषिमंउ
ळी आदर्यावसुत्रसिद्ध ९६ तोतरियाज्ञवल्कीधौम्य आणिकमां
उव्यकौसीकपरम लोमहर्षणऋषिसत्तम अग्निहोत्रितेगारं ९७
बगदाल्भ्यस्थुळसिऋसि पाराशरमौजयानजाणसी दामारणिब
तपोरासी मार्कंडेयात्रसिद्ध ९८ कृष्णद्वैपायनश्रीशुक सुमंत्तजय
मुनिपैलदेख व्याससिस्यमाजीरंक मीहियेकतेगारं ९९ भालुकि
गाल्वकोपवेगु हरिबभ्रुकौंडण्यपंगु पर्वतशांडिल्यगौतमपैंगु पवि
त्रपाणिसावर्णि १०० हेसुरव्यवृसनिश्चसरव्यात रुषीनपोधनपवि
त्रे दिव्यवृपापरंभामत राजश्रीवर्णविषती १ छपनदशीचेरा
कुम जेश्वर शाहानवकुळिचेराजेश्वर श्रीतीभक्तीजोडुनिकर। \

धर्मराजावोळगती २ मुंजकेतुउग्रसेन संग्रामजितक्षेमसेन
क्षेमकउमुखिजयसेन कुमवकुपनसुपती ३ भोजकामभोज
७ भीमरथु चाणुरश्रतोयुदेवरातु पांडपपौचकीरातु मागधरा
जानेगई ४ कुमकर्णी दिविजावंग मुंदकुजटासुरखेचिंग बंधकेशी
सुसुपाळादिसांग हास्यकरितिधर्माचे १०५ धांकेअसुराचियाप
गती वज्रपयनेउपासीती तैस्यानानायवनजाती वोळगतीध ८
र्मातें ६ सुशर्मासुरपचकितान वीरहीवसुदान चेतमान अनि
रुध्यअक्षुपचतवर्मा क्षेमजानुनरेकु ७ सुहृदबाळेचेनंदन आह्र
कैवधुगदसारण शांबनिषगादिप्रद्युम्न धर्मासिंगीतिरती
अक्रुरचत्तवर्म्यासात्यकी केकैयरूपसेनसोमकी व्याघ्रतिभी बसा
मकी धर्मराजाजवळिके ९ समस्त यादवाचेपुत्र रुक्मिणीसत्य

भामेचेकुमर अर्जुनापासीनिरंतर शस्त्रविद्यासाधीती ११०
धनुर्वेदविद्याधन साधावयानपनंदन पार्थगुरुचेश्रीचरण
अहोरात्रसेविती ११ धनुर्वीद्येचिघडमोडी शस्त्रसाधनकुडो
विकुडी राजपुत्रयातिया वडी अभ्यासितीअतिसंतोषे १२
अर्जुनाचासखापरम तुंबरसांडुनस्वर्गधाम पार्थसाविधवसे
निगम पंचमुखेप्रगटावया १३ गंधर्वराजाचित्रसेन सवेंचा
ठमहरश्रीनरगण करितीसंतोषेगायन तालमृदंगसुताळे
१४ असाअद्भुतऐश्वर्यवाढु भरीजेणेभाजनगासुधासीं १।।
उत्साहजालायेकुविधु त्रैलोक्यनायेगर १५ यावरीचमहा
रूजाला भाग्यासीभाग्योदयोपावला ऐश्वर्यतोहिजाले
का ऐश्वर्यकामज्यापरी १६ अमृतवनावरीमाधवी डासी

क्षेत्रावरीजान्हवी। सौरसीक्रमके तेथेरावी। हाविशेषवीशे
षु १७ परिससदैवासांपडे पापाळा ते निधान जोडे भाविका
ते चंद्रचुडे भेटिदेईजेथा दरे १८ तेसा नारद मालमुनी तेथे
पातला कृपेकरोनि दीव्यगंधर्व दिव्यसुमनी जोसुरगणी वाचिला
१९ जोआदीकविचाव्यादिसुर सकळसीधीचार रचील ज्याचा
कोठे लिवरदव्हरु व्यासवाल्मीके बोलिले २० चौदाविद्या ८
चौसष्टीकळा ज्यापासुन लाधल्या सकळा तुविता विद्युचा
क्रोधकोजवधान गळा अध्वगले २१ अनुभवपर्यंत प्रत्यक्ष
न समाधीपर्यंत योगसंपन्न मृकीवळे ब्रुल सायुज्य सेवक
ऐजयाचि २२ भूतभविष्यवर्तमान त्रिकाळज्ञानिच तुच
न न समपसे वाधीसे सुय सवामिरहु है वर्थवा २३

पाठसीधीपागं तरसीधी प्रीतिसीधी जहें ~~सीधीन अपीची ओवे~~
जयसीध्दीआसमसीधी जयापाईनीव्हती २४ प्रसंडे मोडुनिरांचिति
पुढती ऐसी श्रीकीजयाचे हाती अव्हताक्षीना अन्याचरि तोसीहा
येहीरिहय १२५ वेदशास्त्र तिपुराणे इतिहास पुराण महरांख्याने
ज्याचे वदनि वसे निमन्य विस्तारिती त्रैलोकी २६ प्रवृत्ति निवृत्ति
चरजाण सुराज्य सुरमान मान्य ईश्वरचाहिष्य करुण साकोनिने
पेक्षोलता २७ ऐसा देखोनि रूपी स्वनमा परमप्रल्हाद राया ध
मा सन्मुख धावोनि पादपद्मा आलिंगितो स्पर्षलो २८ बैसवोनि
कुनकासनी रत्नाभिषेकुलामु श्री पूजा उपचार समर्पुनी बद्धहस्ती
बोलेग २९ साधुपुरुषाचे दर्षण येक ताकाळ नासी संसार दुःख

ईश्वरआणीमोक्षसुख प्रसाददेतिहस्तकी १३० अवलोकुन
राजान्रपती किंचितप्रसन्नाचिदिव्यसुकी उपदेषगर्भा नराजनि
नी पडताळीधर्मतें ३१ सुधास्वादित्याचिदर्पनें वर्षविकीजेना
रदवचने श्रवणेसुकीकाचिवदनें वोडवावीमहंती ३२ इतीश्री
९ सभापर्वप्रारंभ लीळाविश्वंभरस्यरुद्धरहीत मुक्तेश्वराचेवच ९
नप सापर्वकुश्रोतेकरावा १३३ इतिश्रीसभापर्वणी नारदआ
गमनपुजनसभाअवलोकन नृपीराजवर्णन नामद्वीतीयोध्या
यः।प्रसंग २ श्रीकृष्णार्पणमस्तु श्री श्री श्री श्री श्री

१० १०

श्रीगणेशायनमः॥ ॥श्रीसरस्वत्यैनमः॥ श्रीगुरुभ्योनमः॥

नारदनिती॥नारदह्मणेमाहाराजा धर्मस्वरुपीधर्मात्मेजा
नामासारिखीसुतेजो कणीनिर्मळअसेकी १ ऐश्वर्यलाधला।
संपुर्णधर्मावर्तत्असेकीमन राजमदेंदुरामीमान संचरला
नाहीकी २ न्यायेअजीत्लाजोअपु न्यायकुरिसी कीधर्मार्थु
विषरकामलोभेचेतु विटाळलेनाहीकी ३ वडीलआचरति
जोधर्म तोचिचालविसीकीनेमविहीतभोग्यपातकदर्मि दुजा
जस्पर्षलानाहीकी ४ धर्मअर्थअर्थधर्म धर्मपात्रीपुरुषोनम
चढतावाढता सुखेधर्म मिसनियकुरिसीकी ५ धर्मासीव्यव
रोधजोकाम तो चिसेविसीकीसुगम ईद्रियलोलुपाचाभ्रम

ग्रासजालानाहीकी ६ नीयनैमीत्येककर्मी वर्तनियाहेसकीनी
ब्रुमीकामनीपेधाचेउर्मी लोटसीकोण्यालीया ७ अनयासी
कीसायासी भाग्यजोडलेसंपत्तिसी वीभागोनि समस्तासी
सेविसीकीसुजाणा ८ अनकुळअथवा प्रतिकुळ अदृष्टजाली
याविकुळ धर्मापासोनि बुद्धी अचळ प्रंपकाहीनपवेकी ९ १
अहोरात्रसाटिचडी लोटिलापापपुण्यजोडी कीतीजालीघडे
मोडी वीचारीतुअससीकी १० अखंडयेकनामस्मरणी। देवकेलाअसेकी
रुणी जोपावोनिदेहरमणी। हास्यकरीनिजअंगे। ११ मोक्षद्वारीच्या
द्वारपाळा वर्जीवीमजसीकीनपाळा जेकाहातधरूनडोळा सा
येज्यधामादाविती १२ समसंतोषसद्वीवेकु योधासाधुसंगदेख
यासीकरुनियासखा मीत्रभावेअससीकी १२ कामक्रोधलोभ

त्रया मदमछ्छरदंभयेया सामिमानि योजीगया जाणासिद्धी
जाणस १४ कामनसावांपरस्त्रियेचा लोभनसावाशरीराचा ॥
क्रोधनसावासद्गुरुषाचा मोहपुत्राचाबाधकु १५ मदनसावासुहृद
जाली मछ्छरनसावासर्वांभुती तुसेवनणिवु चिरीती सांगवेसीच
असेकी १६ कामअसावाईश्वरभजनी क्रोधअसावाईंद्रियदमनी
तोर्थभसाद्दोक्षत्रग्रहणी लोभअपारअसावा १७ मोहोअसावा
सज्जनासी मदअसावादुर्जनासी मछ्छरअसावासंसारासी
असावालोअसेकी १८ राजचिन्हीषडविधगुण ससत्पायपरम
गहन बळाबळाचेलक्षण जाणासिद्धीचौदाही १९ आज्ञाकीर्ति
द्वीजपाळया दानभोगमीत्ररक्षण साहीगुणीतवप्रधान साळ
कारअसतिकी २० जाणतिनानाविद्दरचना घोडेनजीकीतीब

ऊत सेना जैसे तुसे चिचक्षणा सेनापतिश्चस्पातिक्की २१ वेतन
भक्षुनपवित्र राज्यद्रव्यजे अपवित्र जैसे नियोगेस्च तंत्र स्वच्यापा
रोध्यसनिक्की २२ निर्लोभी येचिम्वासीकु वंशा कुच्यसातिकोसेवकु जेको
स्वामीकाजी देख देहदेतिसांडये २३ उत्तममध्यमवुनिह्बुध्दी यो
ग्यायोग्यविचार विधी परिक्षोपीविशाळबुद्धी योजीस्पी कीन
रेसा २४ आमात्यपदीदासीपुत्र अधमस्पळीपरमपवित्र अ २
पुज्यपुजनीस त्यात्र अवमानित नाहीसक्की २५ अचाटकार्यसा
धीभय वेतनातु निक्कोटिगणीत द्रव्यदेऊनि याचेचित्त तोषविन
ल्याहेसक्की २६ आपुल्याकाजीप्राणमरण याचे कुटुंबअभ्यासुन॥
आपुल्याकुटुंबासमान पाळिसी कीदयाळा २७ दरिद्र्याकोपी
बाळमीत्रे भेटोआलियाभेहपाचे बोळखिदेउनि दरनिमात्रे।

श्रीयावंतनकुरिसीकी २८ परगुणपरिक्षाजाणने चितजाकव्हेपरवे
धने हेमुख्यप्रभुचिलक्षणे तुसे गाईअसतिकी २९ मंत्रियाच्याराहा
टिकैस्या देतियेशाकीअपेक्षा चौमुखेनियनरेक्षा विचारितव्याहे
सकी ३० नेमाहुनिआगळेधन घेउनप्रजानेपीडन कुरिताअयोगी
नवप्रधान पद्यातिनकुरिसीकी ३१ राजद्रव्यघेउनिचांग भुमीसेवा
कुरितीसांग नकुरितीराजघाडेपचाभंग प्रजानेभयस्पतिकी ३२
चराचरदुताचियागोष्टी राष्ट्यवलोकीसीकीहष्टी नक्षनस्कुराचिया
राहाटी भंगिसीकीएकना ३३ तिर्थयात्रेसजातिजन त्यांतकोंडोनि
घेतिधन त्याचेकुरोनियाहनन मार्गमुक्तकुरिसीकी ३४ सांगावया
क्लेशगोष्टी दुर्बळयेउईछीतीभेटी नयायेताच्याउक्रामी तुसेद्वारी

नाहीकी ३५ परराष्ट्रघावयाधाडिसीसैन्य जुझंनीत्यानेकुरावया
कंदन त्यावाचोनप्रजानेनागवया नुझेन होतनाहीकी ३६ पिंपलिका
लागेजेथे नाक्लाव्हहानपावेतेय दीनपावनादुःखाने क्लेशातिंनकुसी
की। ३७ आंगिचा येकुरोमउपडे तोजे विहृदयानगउकापडे तेचिप्रजा
पावतिपीडे जाणसिकीनाक्लावी ३८ नुसीयाराज्यानप्रारूपा पुन्यपा
चितिपितृआरूपा नकुरितापुरुषाचिभवरूपा क्रियाधर्मेथिसतिकी ३
३९ शरिरसंपतिमनोभावा पुण्यकुरितीसद्गुरुसेवा। ऐसाशीध्यन
रपार्थिवा मनोधर्मेअसतिकी ४० श्लोकु ॥ कुश्चीराजगुणेशामी
प्रहोयायनघानघ॥ बलाबलेन यास्याम्य कुश्चीवनुक्षमक्षसे १ टि
का॥ संदिविघ्नययाना। वथ्यासन देहिप्यभावसंश्रयजाण हेचिसाही

राजगुण विचक्षण बोलती ४१ सामदामदंडभेद इंद्रजाळ मंत्र
औषध सर्वोपाय असे सुबध पंडित बरवे बोलती ४२ आपपरावे बळा
बळ ईही विषई चौदा भेद कुशाळ बोलति हेतु दशांचळ करूनि तुने दावि
ती ४३ अथवा आणिकु येकु प्रकार चौदा भेद ग्रंथ चतुर बोलति ते सविं
स्तर मारुते निपरियेसी ४४ षड शास्त्र ग्रंथ श्रवण उपाये पाहे प्रधा
न हेतव जाणसि आग ही गुण सेवसी की जाण नरेंद्रा ४५ आंग बळ सेना
बळ कोश दुर्ग राष्ट्र बळ आणि रायाचे साहे बळ ऐसी च वदा जाण
वि ४६ श्लोकु ॥ वृश्चिक राष्ट्र देश दुर्ग पक्ष सप्त पंचच ॥ श्री श्री श्री विश्वाबंन
वेत्सी जिर्प विचार कै १ टिका ॥ जय गुणो द्वकु निर्प मन सुश्मान लेसा
हो नापावे ज्ञान या लागी तीर्प हे अभिधान द्वैपायन बोलिले ४७

श्लोक ॥ कश्चिद्दाश्मानमचिनराम्चजगदावरा ॥ तथासंधायक्रमणी वा
क्वोभारसेवसे १ ॥ टिका ॥ स्वामीअमित्यसुकोष श्रायनेश्रायनाहेअश्रोश नी
राष्ट्रबळेदुर्गबळविशेष राजपुत्रकुळत्रा ४८ अयंतेवाशिकुस्थान ॥
विहितअवृत्मजाण अरीमित्रमित्रामित्र ब्रष्टद्रशापरीक्षा ४९
राजपुत्रकुळत्रसुहद तिनभिन्नकरोनि विषद स्वकीयेपक्षीविचारावे
ध पेचदशजाणती ५० आपुलेनिययामरण यालागीजीनकु ४
रुनिभिन्न उरलेपंपराचिन्चक्षण आपुलेपक्षीरक्षीती ५१ मसु
विशाळअंगिरामुनि जैसेप्रगटवदलेवाणी यावेगळेकायतेगुणी
तेद्वैपायनसर्वजाणे ५२ वर्शाकायेयेकामासा येकुमासाचेजेयेका
दिवसा दीवसाकायेतियेकानिमिष्या संपादितअससिकी ५२

व्यासबोलिलागुह्यार्थ म्याहीनबोलना प्रगटार्थ चतुरश्रोतियाचेचीत
संतोषवेलकैसेपा ५४ कामरूपाकुळदमशन पराक्रमव्यगनिमीभार
घ यथाविधदानेहे सत्य सूतघ्नहेभ्यागवि ५५ आर्गहिंगुणमनीकार॥
ऐसेबोलतिविचारचतुर याचेसेवननीरंतर अयादरेकरिसीकी ५६
शुश्रूषाश्रवणग्रहनधारण उपायेपाहेअर्थस्थान नतत्त्वज्ञानसीभ्यागहि
गुण सेविसीकीसुजाणा ५७ श्रोत्रीयकुटुंबनिर्धन साधूसात्विक
वृत्तीक्षीण त्याचेपरीहारोनिदैन्य सहापाळणकरिसीकी ५८ दरिद्र
ब्राह्मणाचिजाया तारुण्यकाळीअंतरेराया ऐकुनिसाचियाविवाह
कार्यासाहेसंपुर्णकरिसीकी ५९ रोगेप्रवासेपीडीली कारागृहीका
बडवली नेतेसांभाळुनियाभली क्लेशानिजकरिसिकी ६० लोकुळ्य
तजीतीप्राण आधमाचन लुब्धाचेरूण याउतमाचे रूणमोचन।\

अदिसाक्षेपेकरिसीकी ६१ आवडिचेनिजआस गुणीज्या मानश्रीमंत
नयाऐसेपरमध्यान याचकाचेकरिसिकी ६२ म्हापातलेक्षुधापिडीत
तेतृप्तहोउनिपंचामृते आशीर्वचनेस्वस्छकाते तुजपासुनिजातीकी ६३
तुसेउद्योगीश्रुतियाग सांगसंपादिसीकी याग आनिकुतुतंक्रियाया
ईनिकयाग घृतावदाने यज्ञपुरुषा ६४ ब्राह्मणस्थापिले वृत्तीक्षेत्री तेते
अक्षईराज्यपत्री मातेभक्षुनिपुत्रपौत्री वीहीतधर्मअसतिकी ६५
द्दष्टग्रहीउपचाडिता मुख शांतिकरिसी ताहाळिक त्रिकाळरूपा निजोति
षीगणीक शुभसुचकअसतिकी ६६ नीरापेक्षअसती भांडारी कुबेरकी
बरक्षकअंतःपुरी सुचीआस तुम्हजेठरी पाकुकुनेअसतिकी ६७
वीषमदेशाचिया संधी अविचारस्थुरठे विलेयोधी दुर्गपर्वतीस्थिर
बुद्धी धीर्यवंतअसतिकी ६८ बोलोजायातिसमयोचित चतुरजेकाशास्त्र

५

पंडित नेतेश्रेष्ठसाधनाप योजीसीखीनरेंद्रा ६९ जितेंद्रियन्यायवंत
परमपवित्रसाधुसंत सदाचारीसभेध्यात कीर्तिवर्ततअसतिकी ७०
दुष्टनीष्ठुरक्षुद्रकोपी रागनीष्ठुरपरमसंतापी पैशुन्यवादीमाहापापी
सभास्थानितजोल्हेकी ७१ नरकमोक्षोपायकीन्हे जीनाचिजाणतिस
दृपान जनाचेमुखेनिंदा स्तवन हेनजाणतअससीकी ७२ अजीकृष्णानु
जीकावे जीकीलेनप्रतिपाळावे शरणांगतासीरक्षावे ऐसेकरितअससी
की ७३ जागेहोउनिव्यपराती सारासारविचारनिती मोक्षोपायभव
निश्ती वीचारितयाहेसकी ७४ दृषाकाळिकादुनिजीपी दुगपर्वतिनु
तनधान्य यंत्रथावदीअक्षईजीवन सीघ्रकुरितअससीकी ७५ पडिले
खचिजे जेपीचेनेपे ताह्माक्रसरीसेकरिजेनेपे ऐसेसीव्मीकारम्हस ॥
वेतनभ्यलेअसतिकी ७६ मठवापिकादेवगार भंगल्हेकरोनिजीर्णोधार

 दीपनैवेद्यनीरंतर चालवितव्यससीक्षी ७७ पशुपीडनीप्रजन्ये। 
गळतिगाईचीगोठणे वोढाक्षेत्र तिसाळीवने ऐसे होतनाहीक्षी ७८
क्षुधीतवृद्धीदरिद्रमेली पीडोनरोडहीन दुर्बळी कुर्दमपंथी वरुषाक्षाकी
मागचालत नाहीक्षी ७९ क्षुधीतवृद्धी प्रसक्षसुहृदादेनित्रास संतसा
धुमानितिकेवा सादुर्गुणाचास्पर्श तुजलीपिलानाहीक्षी ८० आपु
लेमहत्व होईलनुन्य ह्मणोनिपुरोहित प्रधान अक्षप्रावळियादर्शनि ६
विघ्नकुतेव्यसे नाहीक्षी ८१ पर्वेकाळीस्त्री मैथुन सुर्योदई निद्रापान
येकुलापंक्तिमिष्टान्न भक्षणेघडलेनाहीक्षी ८२ चहुवर्णीआपुलेपुत्र
वीहीनविद्याअतिपवित्र अप्यालस्यप्यहोरात्र अभ्यासचितव्यस
सीक्षी ८३ उग्रकुभी स्त्रीधनहरना कुळवंताही सागीतीभगा
नैसेतुसेउविनाघा। प्रजासार्गीलनाहीक्षी ८४

याचकु सांगिनीपत्तिनाने कुळेवाळीजेजानीवंनाने नेविसर्वलोकी
तुते उपेक्षीलेनाहीकी ८५ सहश्रसुखनिदवडुन यकुपंडितज्ञानपुर्ण संग
होनि त्याचेमन सर्वदास्वस्तकुरिसीकी ८६ यकुदक्षाचेसंगनी वस्तुलाभ
सुखसंपती नासुनिभोगविषयपक्षीनी ऐसेआपनतयससिकी ८७ आ
घव्यवसानिष्पतुरकु मित्रउदासीनशंढ्यमित्र यांसानाचेकीकुशीत
जाणसिकी सुजाणा ८८ तुवाश्यपवानवप्रधानी येकांनरहस्यबोली
जेसदनि तेबाहेरलोकुकुणी प्रगटहोतनाहीकी ८९ हृदयविहृच्यापार
हीन नदर्पअपायेचीचारगुप्त प्रगटलीयानाशाकुरिबुत हेतवजाणतय
सासिकी ९० येकुउघडेबोलिजेजनी येकुमरिजेमहतकुणी येकुगेचिजेम
नियामनि हेतवजाणतयससिकी ९१ वैरीवर्गाचेवर्तमान क्षणाक्षणाक्ष
वयास्थान गुप्तगेविवीचारगहन विचारितयससीकी ९२ शास्त्राप्रणीत

वार्तिकि तेनेतियेढ्ढयेढु तीनतीनआनु ळेख झेरीसीकीसुजाणा ९३
बहुतलाघक्लेस्वल्पयालि तेथेयाळस नव्हावेमनी स्वल्प लाभ बहुत हानि
तेथेउद्वेगनसेकी ९४ राज्यरक्षीतानुसारकी संपुर्णअथवा वीष मक्का
ळी वेतनपाहोनितुझेदकी येकुचितेचासतिकी ९५ ज्याचे निकायेसाधेयु
टे तोपावतावेतनपीडे समरमाहाअनथघडे हेजाणसीकीसुजाणा ९६
अर्थसंग्रहपाहोनिजोडी चतुर्पोविस्वयेचरवंडी सकुळवेचुनिहानसा ८
डी हेतुजरवोडीनसेकी ९७ अर्थधपायाचेआधीकारी गयीकुळेरवकु
प्रथमप्रहरी सीद्धपत्रेघेउनितुरी सभेसन्मुखअसतिकी ९८ आलठो
निमदासनि राजदर्शनायेईजेजनी टीळेमाळावस्त्राभरणी देख
सीकीसाजीरे ९९ रत्नांबरखड्गधर कीरीटकुंडलेसालंकार
सुहृदक्षेत्रियाचेभार उभयभागीअसतीकी १०० श्रेष्ठसात्री

वोपितादान यागीविशेषदेनाधन दुष्टपुरोहीतप्रधान विघ्नकु
र्तेनसतेकी २ नगररक्षावयाकारणे कीजेग्रामाचिपूष्टणे कोबयमा
तुल्यकूरणे ऐसेकुरितअसासिकी २ पर्वतसंधीघाटबेठा नेथेवसउ
निपेग वोसराणघोरवाटा मार्गनिर्भयकुरिसीकी ३ नापेक्षीताभेघ
जव्ह सर्वद्यापीकेसकूळ अभंगनटाकेपाट स्यव्ह पैनिर्मीतअससीकी ४
कुरावलेखगलीमनगे धनवोपुनियाअंगे शजाचिनीराजभंगे पा
विसीकानरेंद्रा ५ लुब्धतस्कुरलेखनकारी राजस्त्रियाराजकुमरी
प्रजालागीबव्हाकारी पीडीजेननसेको ६ हीसंकुव्यनिताईप्रसोचया
चाश्रवणीपडनाशब्द आधीकुरोनिवध मगविचारकुरिसीकी ७ उद्दरी
पीड्याभालामारी उनमेकुरिनाचोरी धरुनियाणिताराजहेरी माने
मुनुकुरिसीकी ८ अष्टभोगश्रीरंजन बाह्यनरीसंरक्षण कुतनियुज

अवलोकुनिआपपराते ।। तटउभयारयाभ्रमा
तेप्रयोगाने मगाअबाग ।। तेवकोश्रीसुजाणा १२

अनुवादन श्रीजनासीनाहीक्री ९ उगानीतापरराज्याते नेनेमुकु
कुनियाने जेजेवस्तु घालीज्याने तोषवितथससीक्री ११० औषधेने
मीशरीराते चंद्रसेवनमानसाते होप्रकारेआपणाते रक्षीसीक्रीसुजाणा
११ पराचेपक्षीअष्टादश आपुलेपक्षीपंचदश गुणबोलिलेविशेष।
जायासीक्रीनरेंद्रा १२ एसुकुनिशअन्नपान श्रीसंयोगवयेवेशन काळपा
होनिवीचक्षण करितीतैसेकरिसीक्री १४ अष्टांगचतुर्विधबळ शत्रुजीकी
जेकुक्रीबळ यष तोषतंनलगेआगळे आदरेवेशकरिसीक्री ११५ अंत:
कृयआणीशरीर नेमीनपवेकोंकार शब्दतोषाजीवीगीरीवर नचळे
नबुडेसुखव्हेक्री १६ परीहारार्थसंत साधु जो सांग तीबुद्धीवाद तोमा
नुनिपरमबोध वर्तेसीक्रीनराइपा १७ जो मी गुरुदेवप्रतिमा। येई
नमंडपकलशदमा देखनाक्षणीराजोतमा। नमस्कारकरीसीक्री १८

 

इधनतापसब्राह्मणपंक्ती अश्वभांडारभद्रजाती ध्वजापसादपवित्रसीती
देखतावदनकुरीसीकी १९ दंडिसातेप्रत्यक्ष येमु पुज्याप्रतिप्रत्यक्षसोमु परि
सो निश्चयसाधमु वर्तसीकी शाहाणीया १२० कार्यसाधनिंअतीनेटके
याचेस्तवनकुरोनिमुखे सभास्थानिमानाथीके गोरवीतव्यसनसीकी २१
अनीसर्पचोरव्याघ्र गोरक्षकपस्तकु यापासावआपुलेराष्ट्र रक्षीसीकी
बक्षिस २२ अंधमुकेपंगुव्यंग अतुरसन्यासीउर्ध्वंग पीतीया ऐसे
सांगोपांग याचेपाळणकुरिसीकी २३ नास्तिक्यअनृतसक्रोधता
प्रमदाआणिदीर्घसुत्रता कार्यआळससाक्षप्रचिंतता नीस्थीनानारंभु
२४ इयानियाचेअदरुनि अनर्थ्यक्षपानाचेदृढचिंतन अनर्थीयेचुनिस्थ
मन आक्षेरणमंत्राचे १२५ मंगळाचाअधीयोग विजयाचानीप्रसंग
------------------ २६ -----------
चौदादोशीतुमेच्यंग
----------- साहीअनर्थयाच्यामाधा पायदेउनिअसतसीकी
२७

संपदा राजस फळवरी न सकळवेदसफळश्रुत तुसे असे की नीश्चीत हाम्रग
टापपरिसपा २८ सकळदास आणी पुचे सफळवेद अन्नी होचे दंतमुळी
नीपुवित्रे सुफळवित असासिद्धी २९ श्रुसा पैन बाधलो अप हाना न
श्रुद्धलेखण न याचे फळ सीळवंत आचारे असासिद्धी १३० परद्विपाच्या
अमोल वस्तु वनि जे आणी जे इछिनि अपुले यावा पुरउनि मनोरथु लाभ
चौगुण देसी की ३१ देशावरा पातले अपी द्रव्य देउनि याची पुर्ती सिंगी
जडविसती नीं हे चि इछा असे की ३२ वैद्यांची वृछ कुमे दळु हडपी सांभाळी १
नापिकु नीवुटवत वीद्या सिद्धु हीन कारके असति की ३३ वीषमंत्र अळासतवपान
ले कुळपुत्र वंश जन्मले ते ते मानुनिया आपुले आपणा ऐसे करिसी की ३४
शत्रुनाशालागी आघवे विषप्रयोग जाणति बरवे वासपुष्प फळासवे जीव घेती
पराचे ३५ निर्दोषी या दोषारूप निघोनि यावनि कुळकुळ नि गुण दुर्गुणा
चालोप तुसे नगरी नाही की ३६ आचार दाउनि लोकु हरखी वर्तनी अनाचार

राहाटी ऐसेदोषीवृत्तुम्हानिकटि वर्तनीनारत्नसांनिकी ३७ तोंडेबोलोनियाब्रह्म भक्तासकु
रितिआचारधर्म प्रसंगीधविचारकरुनि तैसेसगीयिजीलेकी ३८ दाउनियोगीयाचेचीह
पोशीतीउदरआपीसीरम्य त्याचेगर्रतुम्हमन विश्रामत्नाहीकी ३९ धनिकनवेचिता
धनाते दरिद्रनाचरतिनपाते शास्त्रपानवालताकुपंथे दंडिमीकीनिजारूपा १४०
मातापितरेदवडुनिदुरी स्वशुरकासिंटविघरी ऐसाकुश्चितनाच्यापटी तुम्हदे
शीनाहीकी ४१ सुनाळवितीसासुते पुत्रछळितीपीतीयाते सेवकुयवगयीती
स्वामिते ऐसेहोतनाहीकी ४२ ऐसासवपिरीजाण राजाअसावासावधान
हेचिविस्तारे निरोपण पुण्यश्लोकेबोधिले ४३ जोकाराजाऐसीयापरी चौ
वर्णाचेपाळणकरी पृथ्वीभोगुनिलोकांतरी शाकुसायोज्यस्वयपावे ४४ ऐसीया
परिचेउतमगुण तुम्हगर्भसावेपुर्णअसोआमचेहेछीनमन कीचित्तप्रश्न
यानाव ४५ कुश्चीदासमवेदने ऐसे बोलोनपंडितश्राहाणे तेचिविस्तारोनिमा
ने तुजश्रारपबोलीलो ४६ ऐकोनिनारदाचे वचन आश्चर्यकेरिकुरुनंदन

म्हणे लावुं केहडा विचक्षण होय सरस्पानदेव नृषी ४७ पुढील पर्वांचे प्रसंग कोवुंपा
वे सभासदन व्यासगुरु वर्णित्ति वचन नेसज्जनी परिसावे ४८ सभापर्वी नारद
निती उद्योगपर्वी विदुरनीती भीष्मपर्वी श्रीकृष्णनीती भगवद्गीता जाणीजे
४९ भारत कृपाद्र्यामणी निरोपण रूप होतील वर्णी ऐसे तातलणे तुम्ही याध
नी लहये असोशनिया १५० लीळा विश्वंभर पदांबुजी मुक्तेश्वर षट्पद
सहजी गुंजारू वकुरि नातंजी भारत कृपा प्रगटली १५१ इति सभापर्वभारते
पुढे व्याख्यान द्यावे श्रोते कीर्तीनघ्याचे समाप्ती ऐता पोध्याई बोलीली ५२ १०
धर्मसूक्ति श्रीसभापर्वभारते नारदबोध समाप्त ।। श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।। श्री श्री श्री

॥ श्रीगणेशायनमः॥ श्रीगोविंदायनमः॥ नमस्कारकरोनिचरणा। राजा
म्हणेऋषिसर्वज्ञा॥ जेजेस्वामीनीकेलिआज्ञा। याचीनित्तिवर्त्तनसे॥ १॥ पु
र्वेसिउगवेछायारंगु। श्रावकेचालेपश्चममार्गु। कींत्रिवकीहुनगोत्तम
वोधु। प्राचीउजुचामके॥ २॥ हेहीयेथेनघेउयुकी। स्वामिनिनिरोपिली
जेरिति॥ यामाजीयथाशक्ती। घेउनघेउनेणवे॥ ३॥ आमुनाविभाग
श्रवणसुख॥ करणिनेसमर्थनुम्हीयेक॥ नुमअंरुपागरहनुरंक
योग्याहुनियाग्यत्त॥ ४॥ आनायकईछीजेचित्त। सारकपिजमात्त। करत्त
व्यग्रायविस्त्तुत्त॥ दृव्यआसेयाहेतु॥ ५॥ मयकृतसभेहोसारखी॥ आणि
कसभाआणीकलोकी॥ आसेकीनसेहेकौतुकीं॥ सांगीतलेपाहीजे॥ ६॥ लो
कत्रईतुसीराहाठि॥ सप्तलोककैलासवैकुंठि। तुसीयागमनासआउकाठी॥

येतांजातांआसेना ७ ऐकोनहसीन्नलादेवऋषी ह्मणपरिसेसावकासी
मनुस्यलोकामाजीदेसी सभाआणआसेना ८ लोकपाळसभात्थ
ने निरोपिणआपुल्याचवने जेऐकतां प्रसक्षनयेन दखीलेआसेआ
वगोम ९ ईंद्रसभायेमसभा वरुणसभाकुबेरसभा पाचवीतेब्रह्म
सभा आनुक्रमेतेआवधारी १० देवराजाशचीरमण श्रीयामंडित्त
सहस्त्रनयन याचेप्रथमसभास्थान सावित्तरपरियेसा ११ शतया
जनेरुंदलांब चौदारत्नमणिवरचांब आठुनियाशतकुंभ गगनमुसे
वोतिली १२ उंचप्रमाणपंचयोजने तेजलाजवीजसुर्यकीर्णे मंदा
रपारीजातविपिने कल्पवृक्षचौफेरी १३ हंसयुक्तविमानपंगती हंस
कीकाररत्नदीप्ती चीत्रशेनाबरशोभती वोहांगणेविचीत्र १४ मंगळ

वाद्यगायनबोधे नीरंत्तरगर्जेतिस्फनोद गंधर्वविद्याधरविनोदे ला
स्यहस्यवर्त्तती १५ नाहीरात्रदिवसाचायोगु नाहीचंद्रस्फर्यीतापांगु
विशादचित्ताखेदउद्वगु शक्रसभेसीआसेना १६ तयेवेळीचालागत्तां
वात्त क्षुधात्रषाजन्ममंत्य तात्काळहरपेपैढेत्त ब्रंम्हबोधपारेंख १७
जेजेईछीजेभोगसूख तेतपाविजेतात्काळीक ऐसेसामर्थ्यदेख शक्र
सभेदखील १८ स्वयंवीपरिमळाचीखाणी सुगंधवाढीजेदिव्यसु
मनी निर्मळपसांउतियामुध्नी मलयांचळवोउवी १९ नाहीतापत्र
याचावारा नाहीशोकरोगदुस्तरा कोण्हीनातवळेशाढिकारा शक्रसभे
मासारी २० पुंण्यकरोनिपुंण्यकर्मभुवनी जेजेवसतीतयस्थानी ते
तुस्वल्पऐकाश्रवणि सविस्तरनवदेव २१ दिव्यांबरेदिव्यभरणे दिव्य

मवाहरिवंदेने दिव्यास्त्रियमुधुपपोन दिव्यभोगसमस्ता २२ पराशरसा
वर्णीपर्वत गालव दुर्वास शंखलिखित गोरशीर दिर्घतमामुनिय याज्ञव
ल्कसालुकी २३ उद्दालक आणीश्वेतकेतु सांख्यायनहारि भावितिनु ग
विष्ट हरिश्चंद्रन्मपनाथु चउदाराशांडिल्यु २४ पाराशरगौतममांधा
ता स्कंदविशाखहोविधाता काव्यआनंतवियवेता विश्वकर्मातुंबरु २५ स
यसगरमेधातिथी वामदेवपुलहपुलस्ती क्रतुसकूतधर्ममोत्ति दैवतत्व
च्यासीध्य २६ मरिचिस्थाणुकक्षीवानु गौतम यताक्षबिस्वकेन
सर्वतेवेदहोभजाण हिरण्यग्रदंतठोई २७ रुग्मीवाल्मीकश्रवेत्ता का
लवृक्षायबाभ्रव्यसवीता मुनिवैस्वानरनाथ्या पावकससविशांत्ति
२८ अथामेधासरश्वत्ति धर्मआर्थकामत्रिमोत्ति विद्युत्तजलवाहमेघपं ॥२॥

 

ग्नी उपाशतिशक्राते २९ आपवौशाधिवायव्य प्राचीदिशा मोनिसावेव आ
दीसरुपसाध्यवसर्व शेवाकरितिशकावि ३० ब्रंम्हऋषिराजऋषि भृग्वादीक
सप्तऋषि शुक्रबृहस्पतिदेवऋषी शक्रसभेसाद्रस्प ३१ गृहआप्सरकीन्नरतेथे
नृत्यवादीत्रिजगीसंगीतेश्र रंजवतिदेवद्रोत नानाकळाकौतुके ३२ शचीइंद्रा
णिश्रीयालक्ष्मी कीर्तिधुतिबुधिया नामी श्रृंगारयुक्तधामी बोलगतिसर्व
दा ३३ याहिवेगळेलक्षकोठी आपारपुंन्यबांधोनगांठी वसातिदेवराज
निकटी ऋषीराजआसरव्य ३४ औसीपुष्करमालिनिसभा शतक्रतुचि
भुवनशोभा अताऐकअद्भुतशोभा पित्रराजसभेची ३५ दिवसमणिचाकुळदि
पकु सत्वशिष्टाअतिसात्विकु दुष्टानिष्ठुरदंडकु निजसेवकहरीभक्ता ३६
नयायेमधर्मोचेमहन श्रवणकरिकासभासदन जेऐकताश्रुणतीनयन प्रस

दे
हें ऐसी देखिले ३७ बालकीमंत्रश्रीपावेति लेपेकारिले कुशळहस्ती स्व
[illegible] त्यउपमा येकीयुकी काही घेउया ठाया ३८ लांबरुंदशतयोजन उं
लि घ ढिज्या कुनंद सुवर्णे विचित्ररत्नी राजागणे पठांगणे परिसावी ३९ प्रकाशप
रिमळवीरवाणी इछी त्यास्यरीजेशीतउष्णी परमअल्हादकारणि सुखवर्धीनि
समस्ता ४० दुःखदारिद्रशोकजरा क्षुधातृषाप्रथीव्यरा क्लेशव्याधीभयाचाबा
रा तयाठांई आसेना ४१ लेहेपहेय चोष्यखाद्य भक्षभोजनानाविध दिव्यरसा
शोवीता सुख च्यासुस्वाद ~~बहुप्रयापाने~~ समस्ता ४२ वपदेतिइछी त्रिफळ सीतउष्णसुगंधज
ळ चंदनमाळासुपरिमळे वस्त्राभरेणसमस्ता ४३ राजसभेसीवसतिलोक
साहुनि त्रिगुणित आधीक धर्मसभेसीपुंण्यश्लोक आश्चर्ये सुखे भोगीति
४४ ऋषीराजमहामुनी जेजे वसतिजयास्थानी त्या वीनामेतुस्याकरणि

मुक्तापक्केलेवतु ४५ त्रसदस्युकुसिकसुरथ कृतवीर्यकृतत्रवावामरुत
अरिदृणुसुसीह बृहद्रथ कृतवेगनं पनाभु ४६ कृतिनिमिश्रुतदेन सिंव
मत्तसविकुलक्षण ॥ ॥ कार्तिकवीर्यसु
जामरत्त दिवोदिशवसुमनासुनिध आंबरिषभगीरथ वसुरथसेनजीततेग
ई ४८ प्रथुःश्रवा लोमपाद चक्रवर्ति नक्कैशध आरंण्यलोहितप्रसीद्ध
पुरुपुवंजतुमनाजे ४९ नहुषमांधाता ययाति सोमकरुषध्वजारथी
दिलिपौशनिरशर्याति आशीनरशरभादि ५० अगिरिष्टवेणुदुष्यंत सज
यमागधरिसुनित्त क्रूरधर्मानशीद्रत्वीसीरत्न आर्जुनसहदेवनामाव
५१ बाल्हिकमधुकपातक आच्चशास्त्वरोमश्यणक कुशास्वमाहास्वअ
लर्के गजगोरक्षतेठाई ५२ सुधुम्नप्रद्युम्नभुमीद्युम्न पद्ममनकुददक्षसे

न ।।जनकवैन्यपृथुगाध्व ५३ त्रिगर्तपुज्यब्रंह्मसदन
देवराजादिजगद्रुष आषेशावरिशशरातथ धृष्टयदर्भेराजपृष्ट ५४
स्वसगरेनाभागउपरीचर आरिष्टमीननरेस्वर भीमाज्ञानसुरुत्तियोर
धर्माधर्मदिखीले ५५ दासरथीरघुनंदन जयाजवळीलक्ष्मण धर्मसभे
सीसुप्रसन्न सुखसंपन्नदेखिले ५६ जमदग्निभार्गवराम क्षेत्रीयां ४
तमहाभीम श्रीरजिवयानियनिष्काम धर्मधामवसविते ५७ येम
सभेसीश्रीरघुनाथ औसेहेबोलेलेऋषीभारत हेपरिस्येनसपयकिवि
त श्रोतिभक्तानधरावे ५८ विस्वव्यापकआत्माराम आभेदभक्तराजाध
र्मे भक्तभावपुरषोतम धर्मधामवसवीतु ५९ बळीच्याधारिकभक्तपति
प्रसिद्धपुराणेसाक्षदेति धर्मसभेसीकेलिवस्ती येथेरवतिकायसी ६० सुर्य

 

वौसिचिअराध्यमोर्ति सभास्थानिस्थापिलीभक्ति नारदनयनासयप्रतीति
अभासलीभावार्थ ६१ कीआयोध्यावाहोनिविमानी स्वधामाजातांधर्म
भुवनी पुजाघेतांतेचक्षणि नारदमुनीपातला ६२ तेवेळीकौतुकजेदे
खीले तेचीधर्माप्रतिबोलिले आतांभजकीमनआपुले सत्तकेले
पाहिजे ६३ नारदम्हणेरायाधर्मा धर्मसभेसीउत्तमोत्तमा देखीले
तेनामानुक्रमा आसोकींचितआनुवादु ६४ मत्सरनामाचेयेकरा
त महाराजदेखिलेतेथे नि:सग्रहब्रह्मदत्त शतयेकतेठाइ ६५ धृत्त
राष्ट्रनामाचेयेकशतदेखिलेसाचे हरिणवैरिणरायाचे शतयेकदेखि
ले ६६ ऐसीसख्याजनमेजया वसतिशमनसभाच्या तुसापिता
प्रतापसुर्या पाडुराजतेठाइ ६७ शांतनुहितयाजवळा म्हाप्रसदेखी

ताऊंका याहीवेगळेनंपाळा आसंख्यातधर्मालि ६८ आगमोक्त
महाऋषी श्रेष्ठासनीधर्मीपासी देवभोगसुखविलासी धर्मीसंगीभो
गीसी ६९ त्यागकर्ते योगाभ्यासी सीध्धपुण्यात्मतपोरासी पीत्रमक्त
तीर्थवासी तयागंथासीपावति ७० सुहृतिसत्यवादीशांत संन्यासी ५
विरक्तवानप्रस्त दक्षणायणीपातलेमृत्य तेतेतेथेपावति ७१ आनंत
काळकरोनितप विस्वकर्म्यानेआतिसाक्षपे समानिर्मिलीतेस्वरुपे कर्णे
स्वो द्वारेदावीली ७२ दिव्यदेहीदिव्याभरे स्वच्छकुचेकीरच्छघेरे गंधमाळ्यसुखो
पचारे मोहोछ्योहाकीउति ७३ आपसरावाद्यनृत्यगीत तास्यहस्यउपा
वयुक्त पुण्यपुरुषप्रतानुद्यात उपासीतिधर्माल्ये ७४ ऐसीवैश्वतावीस व
भा कपिलेऐश्वर्यमउपसभा आणिकऐकेआतिदुर्लभा सभासलीत

रायाची ७५ पश्चिमदिग्वधुनावर जलेश जलचरेश्वर त्या वरुणाची
सविस्तर सभापरिसे सभाग्य ७६ धर्मसभे समान गुणी विस्तीर्ण
वो शतयोजनी समुद्रादरी रत्नखाणी उघडे सैसे भासते ७७ पुर्णचंद्राची
प्रभेचे आपारुणावले येकवेळे कमळउनि मुक्ताफळे निर्वाळीलीसु तेजे
७८ भोगसौख्य आतिअमुप सीगदेउन भरिले माप तेथे वसातेत ते
सप सर्वाहुनी आगळे ७९ दिव्यरत्नाचे विशाळद्रुम पुष्पीफळी उत्तमोत्तम
रत्नरंग विहंगम मधुरस्वरे कुजती ८० शोकजरामृत्युव्याधी कवणाना
हि स्वदयव्याधी जे जे इछिती ते समृध्धी ते तात्काळ पावीजे ८१ वारुणिसहि
त राजा वरुण सींव्हासनी विराजमान सेवा करीति कर जोडुन कोणको
णते ऐका ८२ द्वादश दिससभास्थानी निकब्र सति येकासनी मननसीळ

महामुनी कथाश्रवणिरजवित्ति ८३ वासुगीतक्षक ऐरावत पद्माचित्र
रुधध्वलोहित कमलांतरनागनाप मुषिकादीमहशद ८४ धृतराष्ट्रमाणि
मानबलाहक कुंडलधरके कर्कोटक धनंजयआणिमाईक बळीवानते
गई ८५ हेमुख्यकरोनीमहाप्राणि जलेश्वराचेसभास्थानी वोळग
तिसीद्रूपाणि देवजैसेशकाते ८६ बलीविरोचननृपति पृथ्वीजे
विप्रचित्ति दुर्मुखशंखसुमनासुमति कालखंजसर्वही ८७
घटोघरमहापार्श्वनृपवर कथमपिरस्यतनय सुहुतविरुम महा
सीरातेथोर ८८ नरकप्रहराद इंद्रतापन मेघवासादशानन
दशग्रीववाळीसपन्न दोंडआणिदुंदुभी ८९ हेमुख्यकरोनीधरत्री ६

पावा आसंख्यदैत्यदानवपावा रुवीरकुंउलेमुगुट्यभावा विरा
जमानेशोभत्ति ९० पुर्णकामभयरहित्त सुखसपातिभागभ्रुकुटि भरि
त सभास्थानीयेकचित्त उपासीतवरुणाते ९१ आरिसमुद्रमुर्तिमंत दि
व्यरत्नेसाल्करत बधुहस्तेविनवित्त तोयेनाथासेवित्ती ९२ गंगाभग
वत्तिभागिरथी कालिंदिविदेशावेत्रवत्ति चंद्रभागासरस्वत्ति इंद्रिरा
वतिवितस्त ९३ शतद्रविपाशानेर्म्दा उभयकावेरिसरिद्धारा दिव्यदेहि
जळेस्वरा आराधितितेथंहु ९४ गोदावरिकृष्णावेणि नदीनर्मदावो
गवाहिनी सींधुशोणभद्रहेदोन्ही देहाकलिदेखीले ९५ त्रयत्रवणास
रोवरतीर्थे कुपपल्लुवत्तडागेरवालते प्रसक्षतयेदेहवंत्ते दास्यकरी
त्तिसर्वदा ९६ नवलक्षजातिचेजळचर तीमिंगिळरथवादीमकर

सेवेलागीनिरंतर उभेआसातिजवळीके ८७ गंधर्वआपसरामहाना
दे नंसगीतहस्यविनोदे नानाध्वनिचीमंगळवाद्य नीरंत्तरगर्जेती
८८ विस्वकर्म्यानिअपुल्याहाति कुकाकौसल्य वेंकुनमाति सभा
निर्मुनियावरत्ति वरूणालागीदीधली ८९ आष्टदिशानि देवधरणी
दीव्यस्वरुपेनियेसदनी औसीवरुणसभानयनी देखीलेते बोलि ८
लो १०० आतांकुबेरधनेस्वरा त्याचीसभाअतिसुंदरा शतयोजन
विस्तारा रुंदसत्तरियोजने १ वेदश्रवणेपावलाजनन त्याविस्वश्र
वाचाजोवैश्रवण त्याचीसभाकरिकाश्रवण विचक्षणानरवर्या २ तपो
बळेनिधीचियानाथ जेनिर्मिलीनिजसामर्थ्ये कैलासागिरिचेनिद्रष्टांते

उपरपावेत्रै लोकी २ शतयोजने भवति देखा जांबुनंदसुवर्ण भुमिका
चींतामणिचिपवाळी देखा त्वचातपरिसाचे ४ रत्नवृक्षाचेमाहाडे घ्र
वाळ्यवृक्षीचीजंबुबाडे वैडुर्यरवाणिचकुकेडे भानुतेजेसळकाति ५ सुरसा
चीसुपावेत्र रत्नसरोवरिविचित्र सुवर्णकमळेसहस्त्रपत्रे दीव्यगंधे
मघमघीत ६ गाळुनसौंदामिनिचेपाणि चित्रेरखीलीसुर्यकीर्णि
रत्नमणिचियारंगाणि पात्राणिलीआरत्नवोर ७ काश्चनमुक्ताफळ्या
चारस तेणेवोतिलेराजहंस रायेसाळ्याबहुवस नीळकंठसुपक्षी ८
गृहआसनेविमाने दीव्यसुगंधपवने शोभासमुद्रींचंद्रवर्ण नौकामि
रवेज्यापरि ९ देवगंधर्वआप्सरागायन नृत्यवाद्यविनोदपुर्ण कौतुकेता

पवित्रमन तयाचेनेत्रमित्रोवं १० नक्षत्रयोगेपोर्णिमाजे विगहन
शोभेकुमोदिनीचारमण तैसाविराजेवैश्रवण सहस्त्राक्षयामासारी
११ मिश्रीतकेशरभामिणि चीत्रसेनसुहासनी च्यारनेत्रसुरमोहिनी
वोळगणिवित्तेश १२ तुर्वशितिलोत्तमाधृताची मेनीकासहजन्याविश्वा
सी वरासौरभेद्रसमीची बुध्दीदालतापंक्तोचा १३ इंद्रचित्रविभा
वरी पुंजिकस्थळसुरसुंदरी वाळव्यजनेधरुनिकरी आपाविलिउपभो ८
ग १४ धनदेखगुह्यसद्रक माणिभद्रसेनक प्रद्योतमहाबळकुनंदक
गडवुगधर्वे १५ पिशाचराजविशालक वराहाकर्णफळ्यादिक आग
चेउपिंगलक प्राणालकहेमनेत्र १६ सीरवावर्तविभीषण शोणा

नारदपुष्मानन सादौष्फध्व भक्षनिकेतवान वक्षवासयी
यादी १८ औसेयेकगणातेलक्ष उपासनीधनाध्यक्ष सक
कासुरीसहस्त्राक्ष आराधीजेज्यापरी १८ श्रीभगवत्तिनव्हकुबेर
भोहितधेनीरंतर मजसारिखेधोरथोर देवऋषिअचार्य १९ सा
ठीसहस्त्रवगणाज्याकोटिपंगती सहितशंकरस्वरूपाभोत्ती कुबेराचियापर
मभक्ति तेथेचिवसेसर्वथा २० पशुपतिशुलिशैल्यजारमण भगनेत्रभेदन
त्रिलोचन शंकासन्मुखगजानन वीरभद्रादिकासी २१ विस्वावसुगंधी
वपति हाहाहुहुतुंबरसुमत्ति पर्वतशैल्यसचित्ररथी चीत्रसेनतेगंधी २२
विद्याधरांचानायकु चित्रवर्मानित्यसेवकु कींनारांचेगणअसंख्यु दा
स्यकरितिधनदाचे २३ भगदंतदमादिक मेदिनिपाव्हमुख्यमुख्यु म

वैभव वरऐश्वर्यपातलेदेव इंद्रादिक विबुध्यसर्व धारदेशीकीकर ३९
आवलोकितां ब्रह्मसृष्टि तेभागपेदारवले नाहिद्रिष्टी ऐकीले नाहिकर्णे
पुरें बोलतांगोष्टितेनय ४० आम्रतांहुनकोटिगुणि स्वादुआगळाते
पिवेजिवनी वृक्षछायेबैसतांमणि ब्रह्मानंदआवतेर ४१ चंद्रसुर्येहा
च्यवाट आसंख्यमाणिनेलेयेकवाट ब्रह्मसभेमाजीबोभाट स्वच्छो
त्यायलेबाति ४२ सेवितांसुखादिपरिमळ हारेलसागिळामत्वया
चक वसंतहेउनिआळिगुळ फेरघालितिसभोवते ४३ सदासर्वदा ७०
सर्वांगीबाळता मैथुनानंदवोसंडोचितां तैसेअरळमाळआवले
कितां आक्षयानंदुआवतेर ४४ सुकृतेजोडोनिआमोल्य सभाग्य
साठायापातले साच्यानामाबिकुडले तुस्पाकर्णितेवरु ४५

सिंहासनारुढविरंचि दक्षप्रचेतापुलहमरीची कश्यपभृगुआदीमुनि
वराची मांदीपुढेंदेखत ४६ अत्रिवसिष्ठऋषिगौतम आंगीरापौ
लस्तिकृतुकर्दम प्रल्हादआंगीरसउत्तम वालखीलेंदार ४७ आग
स्तीमार्कंडजमदग्नि भारद्वाजसवर्तगुणि च्यवनदुर्वासतेस्थानी ऋषि
शृंगदेखिले ४८ सनत्कुमारआत्मज्ञानी आसीतदेवलजागीषमु
नी ऋषभभजितशत्रुहेमयनी ब्रह्मसभेसीदेखीले ४९ भागवऋषि
त्यासभाघ्यारि तेथीलस्वामिसहपरिवारि निघुयेउनजोडल्याकरि
उपासितिब्रह्मसातें ५० यालागीयेकैकाचिनांव घेतांवारआलीतेथेंस
भाव जैसेबोलिलेव्यासदेव मीहितैसेचिनिरोपि ५१ देवऋषितैकपा
व बद्धहास्तिसर्वकाळ परमेष्टिचेपायएगुळ आराधितिसद्भाव ५२

हारांजेपरिसेवकु कुबेरानेत्तेथांई २४ घेउनराक्षसाच्यशैन्य नीसनेम
लंकेहुन आगेयउनबिभीषण सेवाकरिबुधबंधुचि ॥२५ हिमवानावि
घ्यपरिपात्र कैलासयेक्षमलयदुर्धर सुनाभऋक्षकिलमहेंद्र गदमाद
नमहागिरी २६ मेरूमुख्यकरोनित्तेथे मोर्तिमंतमहापर्वत्त रत्नसिख
रिजोहारित्त कुबेरात्तेसर्वदा २७ नंदीश्वरश्रीभगवान महाकाळशंकु
कर्ण शंखमुखशंकरगण पारिशदासिवाचे २८ महापद्मशंखपद्म शं
ख मकरकच्छपपांचवोदंख मुकुंदकंदातिलगुच्छक सर्वादिकनवनिधि
२९ नवहिदेहवंतत्तेथे विनयभजतिवित्तशक्त्त विनेषुविभुत्तेपाते
वर्तत्तसेसिवआज्ञा ३० ऐसीकुबेरसभायेथे श्रवणदारदाविली
तुते आतादुर्लभत्रैलोक्याते तेब्रह्मसभाआवधारी ३१ पुर्वीमु

तकायेकवेळे सुर्यपातळासहजचालीले देखोनिसावीवरणकमळे
कमळत्रयवंदिले ३१ स्तवनीतोषउनतरणी ब्रह्मसभादाखवीन
यनी ह्मणतात्तेणेनिरंजनी हिमालयामस्तकी ३३ तेथेसहस्त्रसं
वत्सर तपश्चर्याकरविलितिव्र पुढत्तियेउनभास्कर आज्ञावचनउठ.
विले ३४ कृपेनेमात्तेघरीनहोत्ति सभादेखतादेहस्मृति
मावळलिआश्चीये ३५ तेथीलबोलतांप्रमाण वाग्देवीने
घेतलेमौन्य प्रभाआवलोकितानयन आंधहोत्तिइंद्राचे ३६
स्तभेविणेस्वयंभा सौंदर्यसुर्याचिदिव्यप्रभा ब्रह्मश्रीयेचेसौभाग्य
शोभा श्रेष्ठप्रभाश्रेष्ठाचि ३७ सकळआनंदाचेधाम दुःखशोकाचेन
सिवेमेनो तपोबळेसुकृत्तपुर्ण तेविश्रामपावति ३८ तेथीलवर्णितां

वैभव वरऐश्वर्यपावलेदेव इंद्रादिकविबुध्यसर्व द्वारदेशीकींकर ३९
आवलोकिलाब्रह्मश्रष्टि तेभाग्यदेखिलेनाहिद्रिष्टी ऐकीलेनाहिकर्णी
पुरी बोलतांगोष्टितेनय ४० आम्रतांहुनकोटिगुणि स्वादुआगळाते
पिवेजिवनी वृक्षछायबैसतामणि ब्रह्मानंदआवतेर ४१ चंद्रसुर्येहा
च्यवाट आसंख्यमाणिनेलेयेकवाट ब्रह्मसभेमाजीबोभाट खद्यो
त्यायतेबाति ४२ सेवितासुरवादिपरिमळ हारतेसागिलामत्तया
चळ वसंतहेउनिआलिंगुळ फेरघालितिसभोवते ४३ सदासर्वदा ७०
सर्वांगीवाढत्ता मैथुनानंदवोसंडोचिते तैसेअरळमाळआवले
कितां आक्षयानंदुआवतेर ४४ सुकृतेजोडोनिआमोल्य सभाग्य
ताठायापावते त्याच्यानामाचिकुंडले तुस्याकारणितेवरु ४५

सिंहासनारूढविरचि दक्षऐसेतापुत्रकमरीची कश्यपभृगुआदीमुनि
वराची भांदीपुढेरेखकत ४६ आत्रिवसिष्टऋषिगौतम आंगीरापौ
लस्तिक्रतुकर्दम प्रल्हादआंगीरसउत्तम वालखीलेदोर ४७ आग
स्तीमार्कंडजमदग्नि भारद्वाजसवर्तगुणि च्यवनदुर्वासतेरच्यानी ऋषि
शृंगदेखिले ४८ सनत्कुमारआत्मज्ञानी आसीतदेवलजागीषमु
नी ऋषभअजितशत्रुहेनयनी ब्रह्मसभेसीदेखीले ४९ मागाकथि
ल्यासभाच्यारि तेथीलस्वामिसहपरिवारि नित्ययेउनजोडल्याकरि
उपासितिब्रह्मयाते ५० यालागीयेकेकाचिनावे घीवाखआलीतेथेस्य
भावे जैसेबोलिलेव्यासदेवे मीहितैसेचिनिरोपि ५१ देवऋषिलोकपा
ळ बद्धहास्तिसर्वकाळ परमेष्ठिचेपाययुगुळ आराधितिसद्भावे ५२

तेथें दृष्टि देखिले ६६ सहस्त्रआभ्यासिसुवनिता उर्ध्वरेतयोति
समस्ता पंन्नाससहस्त्रप्रजावंता चदेषस्वरेलगा २ ६७ देव
ऋषिराजऋषि ब्रह्मऋषितपोरासी नमस्कारूनिब्रह्मयासी आ
हेनेजातिरथरथाना ६८ येकूनथेआवळवसति येकानिसदर्शना
यात्ति येकआत्ताथेउनजाति रचस्थळामागुते ६९ सावित्रिसर
स्वतिआणिमेधा स्मातिवाणिसत्यविद्या धातिप्रज्ञासुबुद्धा येवा
सेमासकीर्ति ७० आदितिदितिआणिकेशा सुभुमिगौतमीनरविरे
शा कस्यपस्त्रियासीदशदिशा सीद्धसकळतिष्टति ७१ ब्रह्मऋषि
मा जीजीतुले स्यानुजगमनाचिले तितुके देहवंत देखिले ब्रह्मस
भेमाझारी ७२ १२

सुखनिजिपेल्लिणी पारी अपतप योगतिष्ठ निद्वारी पवित्रपुण्या
तेसुविचारी मानेनेतियागया ७३ जन्मोनिवदलेनाही नेदृष्टु
पराअसेविलेनाहीसुखे परी नीदेचाचपंकु कोंपी लेनाहीहे ७४
अभिलासाचियाअनामिकुवाडा प्रेतपुशुचिया मासाहाडा सारि
खेदेखतिजेपुढा परधनआणीपरस्त्री १७५ सदाचारेचिपासुभटा
चालेनेणतिच्यमार्गवाटा ब्रह्मसमेमाजीवाटा बेसावयातयाते ७६
छबितानाहीक्रोधघात्ते ब्रह्मचर्यनिष्टक्यमले यागयापावले
मान्यजालेहरीहरा ७७ नवंचितीरोधाचियागया नेपातिवीका
त्येसा तेचिब्रह्मसमेसीपेस्पद्दा ओरहोउनिबेसले ७८ सर्वाभूति
दयापुर ईश्वरभजनिदृढनिर्धारि मनेवचनेनिर्विकार याआधारती
लोकु ७९ परोपकारीकेवीतीघन परस्त्रक्षणिपावलेमरया सदा

हरिहरनामस्मरण। जेणे स्थानपावती १८० ऐसी चतुराननसभा

नि सुरश्रेष्ठास्वर्गभुवनि मनुष्यलोक्यामाजी मुखरणी सभासुसी

कुरुवर्या ८१ ऐकोनि नारदाचे वचन सुमजाले नृपाचे श्रवण। ठेवूनदेउ

नियासंकल्पल्लणे धाउनियाभुकेलो ८२ यावरी कृपावन्तलिखैसी।

तेपरियेसा जी स्थावकाशी जन्मविले तयासाय स्त्री उबगोनका

सहुरहे ८३ इती श्रीमारधवूषागहन निरोपणामिसे समुद्रम १३

थनसभाप्रेमपदी युध्यपान देवयेगेलाथले ८४ मुखेश्वराचिवा

मोहनी कुंजीनादैत्याने ग्रहोनि सज्जनदेवांगनाऱ्याश्रेणी। अमर

कुरिलभारारण। १८५ विकलकाकराहुचे तोडे नेनामेवुरोनिरवंड पुर

विलश्रोमयाचे वोड चविंभेउ अवधारा ८६ इति श्रीमाहाभारते

लोकपालसभा वर्णन नाम चतुर्थोध्यायः।। प्रसंग ४

श्री

श्रीगणेशाय नमः॥ ॥ राजा म्हणे वेदरुषी ज्ञानविज्ञान तपो
राशी तुझ्या विना तुसी ये सामर्थ्येंसी तुज सारिखा तु येकु १ तुझे नि
वाक्ये दिव्यांजने नेत्र स्वरूप जाली श्रवणे देवसभा पंच निधाने
बैसले स्या विहार दाखविले २ कृपा पंथ चालता सुगम सुखे लोट
ले पंचै श्राम येतु स्छ वि महा कुर्दम आशंकेचा मज बाधी ३
वैवस्वत सभेसी विशादु राजलोक कुबेर पिला विवीधु नाग दैत्यें ईसे
रितासिंधु कुवया सभे दाखविले ४ यक्ष गुह्यक निशाचर अप्स
रा गंधर्व पृथ्वीधर वृषभध्वज श्रीशंकर धनसभेसु खवस्ती ५
पितामह सभे होमा सारी महर्षी लक्ष कोटि वरी वेदशास्त्र देहधा
री श्रवण द्वारा दाखविले ६ ईंद्र सभेसी असंख्यात देवगंधर्व

मागेमरीत येवुंचि रुषीराजतेथे हरीश्चंद्रसांगसी ७ शक्र
सभेसीहरीश्चंद्र अर्धासनिसुखसमुद्र मासापीतपिंडनरेंद्र
येमससभेसीसांगती ८ नयाहो घासमानसुख कैवोकाहीनु
न्यधीक हेमीपुसावयाशंक परीवानिशंकवदावे ९ कैवय
भूतनपनेम आचरोनिराजोनम शक्रसुभेसीराश्चासमहरी हरी. २
श्चंद्रसुखभोगी १० येमससभेसीनसे ल तैसे ऐसेवुलीजेम
समानसे तुवाश्यापुत्रावाक्यमवेरो सेरायातेपरिहारी
११ प्रत्यक्षपडसे दृष्टाहुनि काहीनिरोपधाडिलामाते ।।
तेहीसांगोनचित्ताचिते वेगल्वेकुरिसवरिपा १२ सर्वश्रेष्ठ
सर्वस्वमुनि पंचसभ्यावर्णिलावचनि त्याम्यामसक्षदेखि

मानयति ऐसीप्रतितीचयवगमे १३ सुगमचालनाकुथापं
पे अउरवळे निसंपयवतें चित्त पडिले पैसे याते कुंडे काठी
स्वामिया १४ हासो निबोले विर चिसुतु मोल्लसारिखी त्याहि
जेवस्तु योग्यते विपयाग व्यस्वापु कायबुरितिआपाते १५
हरिश्चंद्र नरबुरारी येबुरपेपृथ्वीवरी भुपकुजर कोटिवरी
किमोडनिमतापे १६ महदगवाचिकुंभस्यळे भेदुनिसंपदा
मुक्ताफळे विखरिलीतें बाळपणकुळे अपारने तामभाग ले १७
नरव्याघ्र आपुल्या आंगे मासुनि सुपाळे कुस्तुरि मृगे कीर्ति
कुस्तुरीसुभंगे याबलांडकुरंडा १८ आंवतुयशहिरावळी
मध्य बटेरखीलेन यामाजी जेक्षाविनामळयमाळी मेरु

नाहीपावले १९ तेचश्यामतालोपलीगगनि गंधर्वीकीमा
येव्यापिलीधरणी। मसीबुडनिसर्वपुराणी। जेरेरविलीकिमा
रे २० येशोधावलिमाचंद्रनुटी कुंकुमकस्तुरीलल्लाटी पथ
नामसंबंधासाटी चिन्हीद्वयमृगांकी २१ मतापेजिंकोनिम
हीतळी राजेआपेनिपायातळी संपदाजोडलीआगळी
जेसुखीनसमाये २२ उभयदिशाद्वयपाळडा उनरेमेरु २
घातलाधडा संपदाजोखुनदेउदडा। याचकाउजुसांडिलीया
२३ शार्दुरेचियामहापर्वता लोटनक्षारघृताच्यासरिता सा
गरिमिनल्यायातळता घृतसमुद्रसाक्षीराब्धी २४ असोविजितव
डुबोलये राजसुमाळायदो हरीश्चंद्रसुखभोगपो राजासनिधजाणपा
२५

शत्रुभाजाचाअश्रुजीवनि अवभतन्हावेराजसुयशी याचकुकुबेरकरि
तिष्ठानि तेशात्रुवदनिमिरवती २६ तयश्रयेच्याखदिरांगारी धुपजा
ले निजशरीरी जालेउद्दोसवधरोनिकुरी शत्रुतेजसवळीके २७ शुक
द्धानाचियवेळी खडावाळी जिव्हासरकी उभयसेनेचियावाची जप
सरलीम्यासुरे २८ तयासंग्रामाचिया तोंडी तेक्षिपुनिमांडियामांडी
अंगजालेजैभूतोंडी ॥ तेशाकासनिश्रोमती २९ आपलानिधैर्यवं
त येकुटावरिचसंख्यात धारातिर्थीदेहदेत साततेपेवहुमानु ३०
रवचलारीव्रातसहस्र नानाशस्त्रिकुरितीमार नबोलतावुरुपोनर
प्रापादेतिसमरंगणी ३१ तयासीशचिच्यावल्लभे सन्मुखयेउनसमा
रंभे सन्मानेव्यापुलेसभे स्वस्थानिबैसविजे ३२ असोहेकुरुनिरा

जेसुयज्ञ हरीश्चंद्राईआसन पडुलागीतेसेपुष्प चढलेनाहीस्तु
तेवी ३३ हातिधरुनिनारद म्हणेकुरुनंदना सांगतोविस्मरु पडिला
मना आतांध्यायको नितुम्हीयापरिभ्या आग्रवमन जाला ३४ हाति
धरुनिपंडुनृपे निरोपसांगितलासा क्षेपे तेवापरीस्पोनसर्व
संकल्पे सफलक्षेलापा होजे ३५ सर्वऐश्वर्यपतुंसपन बंधुजस
तितुज आधीन विशेषयाच्यसरवा श्रीकृष्ण मजहेस्थान पा
लटी ३६ राजे जितोनिदासरूप। संपादिजेराजसुयज्ञ म्हणुनि
हरिश्चंद्रस्थापन यज्ञाराणितिराज्याच्या। ३७ तुम्हीसमर्थसवोप
री चक्रवर्तिचियेपरी। राजसुयज्ञकरुनिवरी राज्यासहूनिबेसवि
३८ मकुळ्वंधलमलतेचेपुक्ष सुरसगुणागुपरसाव्य ऐसीया २

तुजपासोनि निर्फळे संकल्प माझा सुफळ्ळी ३९ दुर्बुधीनपर तो
निजाय भागा हे अश्ला घप माहा भोगा ह्मणौ निश्चात ता राजसु
याग सीघ्र कार्वे आरंभी ४० जैसे मेघवर्षो निर्व्योमी वोधसाट विरमु
इथामी तेचि परते निधनगामी उदकुमाशीमनईछा ४१ मासीयेथा
रुपी चनिकुराव र्द्वीपावेळ ऐश्वर्य बख जेणे बळे माझा सुफळ काम
होआ तुझेनि ४२ ऐसी पंडुपिसाचिया रपा तुवा हीपा ढाविमा रुपा ॥
पैरसु वुळिण माठा यश्य मासे दृष्टी दीसत नाहे ४३ पिसा ने पागविला
निरोप साहिळे ना पावन संकल्प तपापे असाध्य जैसा सप मिंवा
हिननधरवे ४४ दैसे राक्षसदुराच्यारी विघ्न कुरितसानापरी राजे
बळिष्ट पृथ्वीवरी घेति देति प्रापाते ४५ दुष्ट बळिष्ट असंख्यात ॥

जरासंधादिवक्रदंत ज्याचे भयें वक्षीनाथ सागरोदकीं वसतसे ४६
विवेकविचारनिसुमती घडे जेवुरी ब्यासुन्मार्गासी आश्रयाघेउनि द्वा
रकेप्रती आणेंच असे मज ज्याला ४७ ऐसे बोलोनि उरु चारुरुउ
र्मासा वाच्यातासत रु त्यपे घेउनिच महाकाळ सीहपुरुष पेजै
सा ४८ निःसंगसंगीया सांगाते गमन केले ब्रह्मसुने विचार
समुद्राच्या तोते चित्तपडिलेन पावे ४९ पाचारुनि प्रधान मंत्री
चतुर पंडित चतुःशास्त्री ऋषि कुहि जे ध्याग्निहोत्री सारासा
र जाणते ५० आप्त सुहृद श्रेष्ठ श्रेष्ठ वृद्ध बैसोनि निकुट हृदयमंत्र
केला प्रगट कुर्यानुजे साबुणी ५१ अपेहानवला वोपरि ऐसा
म्हणे किंचा मज मार्गसा स्वर्गीहूनि पुत्र जे थे सा निश्चयन मे पाहावेवा
५२

राजसुयज्ञ माहा मखवी जुंपे जोडोनि ब्रह्मांड चुडी मासा वास
वासव लोकी हरी च्यंद्रा समान ५२ होय जे कुडी पवित्र नतु
जा वेश्वी उभ विस लोकी निध्वजा हेन कुरिता पुरुषार्थ मासा वांज
वृक्षा सारिखा ५४ सफळ नहोता पवित्र वचन मासा देह मन
भाजन कीं विषये चे नवयोवन कवणा येते उपयोगा ५५ हीम
नतचि सितळ छाया नदामाजी नेटकी जाया अनुपकारी नरा
चि काया वृषापुष्पा परी ५६ नपुरावुनी गर्षे डरा अरुनी ग
र्भी धाप्या सद्गुणिरावी श्रीमूर्ध्नी करी निर्भेळ चावी तेचि नि
अ र्भळै पवित्रा ५७ नवादि बीजाक्षचे रूपण मस्तकी खोविती श्री
मंतजन राजभाचे तैं बायमान कोपहाले थानवे ५८ इंद्र यम

हाचाथाचार धनकुब्याचा नह विचार दरिद्री याचाथाति
क्वादर विश्रांतिनेदिश्रांताले ५९ अदात्तियाचेउंचसदन हाट
लागलेरेटकुवन असत्यवादियाचे वचन सर्वहीफोल बोलणे
६० पुर्णनकुरिताजन्मचिव्यर्थ भ्रमप्राये जिवेजीत नेविपरि
तयाचेमनोरथ जेविकुलसंदलपणाचे ६१ पीतृवचनसाचकु
रणे नहोतारज्यपजुनजाणे भनपापीहादवडणे ऋषीमा
मबाहेरी ६२ सांडणेसाडितापपविचे बळेयागेनिसगीत
पाचे तेविश्रमणेसहीतगात्र भीत्यागीनताकाळी ६३ धानाव
डिलहेसांगावुली हेकार्यसाधेकवणरिती पितातोषवुनित्रि
जगति पुत्रबमासेवारवाणे ६४ आवणपुडंलिकुश्रीराम

भगीरथमाल तिभार्गवो नम याचे पंक्ति राजा धर्म सुपुत्र ऐसे लक्षणाव
णे ६५ कौशल्या देवकी अनुसया सती अंजनी रेणुका भगवती को
तिमाता याचिया पंक्ती पुत्रवंतीलक्षण वर्णे ६६ सुपुत्र जननि
धन्य वचने कुसा कीजे निर्व लोणे तेचि गर्भवंती लक्षणे रत
लो हे ज्यापरी ६७ पोटि घेउनि मुक्ताफळे शुक्तिसंपुटे भास
परी तिसकळे नातरी पोटा सुमने पवित्र रंभा गर्भिणी ६८ जे
वि सुपुत्राचि जननी तेचि सगर्भा सौभाग्य खाणी यरीसा शुक
री खाणी अपुत्रिका बहुपुत्रे ६९ सभाग्य आणि कीर्तिवंत पोटि ज
पा न्मे वाल्मीसुत नहीसे जैसे वाकांत [illegible] स लक्षण स्त्रियाते ७० श
री रखो पुनि या पुत्रपी कुपुत्र जन्मवा लकुशी सापुरुषा ते श्रेष्ठ

पुरुषी प्रेतप्रायसे होविजे ७१ जलोदररोगेस्थुलोदरी तोविसगार्भ
भासतिनारी विऊनि वंध्या स्यासंसारी कुपुत्रमातात्सपऊनि ७२
सुपुत्र प्रसुतीपावेजननि कुपुत्रे प्रसवेनि घालीको नि येकुकुळातेउ
लविसुपी येकुतेलावित्राविमा ७३ जोजन्मोनिजनकापोटी
सुकृत्यनकरवे त्याचिगोष्टी जेजंतु प्रायेजन्मलासृष्टी अनुप
योगीअभाग्ये ७४ जीतापावीपितृवचन वर्षश्राधीद्विजभोजन ९
गयेसीवोपिपिंडदान तोयेकुधन्यपुत्र ७५ पितारुउ रूपिताहेवो
पितृसेवेशरीरजावो ऐसाज्याचानिश्चयो तोयकुधन्यपुत्र ७६
नित्यनेमेत्रिपर्णश्राद्धान पितृप्रोषण नित्यभोजन नेमेचरणासंवाहन
करितोधन्यपुत्र ७७ अष्टवतितुवृद्धावडी वेचुनेपेजोडिलीजोडी
बहुक्षात्रवाचोव्येसीहेगोडी धरितोपुत्रधन्य ७८

 

सर्वस्वे चोपिदाराकुमरा दरिद्रभोगविभ्माता पितरा याचे भारे नग
मगीधरा अधमपुत्र ह्मणउनि ७९ असे ते पियाने मागता वस्तु ह्मणे
तुजकानुपजे पर मा धुजवो तुमा लोभस्वार्थु वदे तो कुपुत्र दुरात्मा ८०
पीचु घसे वेउ त्तर मोठे निर्देजो मसो त्तर पियाहुनि ह्मणे मीच तुर
तो चिकुपुत्र दुरात्मा ८१ पितु पासे वेउत्तर पिसाने बोधिताउपदेशा
ह्मणे तुज ज्ञानाबुधि भ्रंष दुर्वच निउपजविनास तो चिकुपुत्र दुरात्मा
८२ जिताने दिधासन वस्त्र न वेहि सत्य हिधनसन्मान मेल्या श्रा
धीशात भोजन करी तो कुपुत्र दुरात्मा ८३ पिता हेरवोनि लाजे मानि
अपमान करि सभास्थानि जो बाटाळे रोगमरणी तो चिकुपुत्र दुरात्मा
८४ जिता भोग चि दारिद्र दुःखा मेल्या रडे निदा विलोका पिडिला

॥ धौम्यवनामाजीजात ॥

वौषधीनहेकदा मेळामाडिळियेते ८५ तुसेहेबोलणेवाउगे उत्त
मवर्तवीधर्मताते करणीहीन तोचिसांगे न्यायनित्तिजगाते ८६
बोलिलोपापयुगीचीवार्ता प्रस्तुतदुःसारव्यसेथाता पित्रुवचनालागी जिवि
ता वेचावेहोसर्वस्वे ८७ दैन्यिनराज्याचेसांडणे प्राणतेही जिणेमरणे कैसे
खोखीआसाही कार्यसिद्धीचसाध्य ८८ ऐसासबळआपी निर्बळ उभय
सकळांचा विकळ होउनियाकुरुभूपाळ विचारपुसेवडिलाते ८९ विवासि
द्धवडुनियापरती निधानसाधुनघेईजेहाती निधानसाधुनघेईजेहा
ती ऐसीयेथेकोणयुक्ती तेथासहोयनुवादा ९० धौम्यद्वैपायनादिक
प्रधानप्रजाविषईलोक म्हणतिरायावस्यक हेचिव्याधीआतुडीव
सपुर्णसर्वसामर्थ्य काहीघटकनाहीतुते जेईछीजे तुमेमन्त्रिते तेचि
कृष्णम्हणाची ९२ सर्वपरीसुफळद्राव्य साहसधीरं रिमंध्यीनपाळ

८

 

संशयसांडोनिताळाळ यथारमकरावा ९४ विशेषविश्वाचाईश्वर
जोजनार्दनजगद्गुरु तोचिकृष्णसांगेलविचार मान्यसाचिकरावा ॥
ऐकोनिश्रद्धाचिवाणी राजाउपाल्हादका मनि ह्मणेसर्वेश्वपुरुषमनि
जाणोनिबोलिलेहृदईचे ९५ ओरुष्ठीजे मासेनिजीवे तेचिवदले
निमनोभावे राजकुमार मीदेईजे देवे उजवेपुष्पज्यापरी ९६ जोस
पत्रसद्गुरुकैश्चर्यधीरधीरुपाचेनिधैर्य मोक्षपावलासर्वको
यसुकृतेहो तिलताळाळी ९७ शुद्धभावापेनिकुटेवजि वैसरुनि
निश्चयरथी प्रेरिलाधनरद्यारथेमति शीघ्रआपनिघापावया
९८ मनोवेगेपावलाद्वत निरोपेउग्रविल्याशैलोक्यनाथसाष्टांगे
ह्मणतिमज्जनासयासमानजाहलागधर्मइच्छीभेटितेगळ्या ह्मणोनि
उठिलाहरेने सगेसुवारुनेसासुक्ष ईश्वसेनसांगाती १०० जेपचसे

साविकुरुप नेघवैराग्यचापिस्थान टाकुनियेमि तेवी श्रीहरीचा
धर्मभेटोनिघाला १ अभेदभक्तांचेदर्शने घावया शंकरनारायण
आदरेयेतितेचि श्रीहरीच्या पांडवभेटिचालिला २ स्पनेटकानिमक्रम
जम नाहीवारचतुष्टयमन न येकुनिष्टेचेवरिधारमेन गुढेरशोभे
समाधी ३ कुशाब्जसारथी सुविचार नैमरस्मी नेयावारिवार
समागमी वीवेकुचतुर अर्धासनिजवछिके ४ शमदमाचिउभयचाके
चूर्णकरितीविकल्पखंडके वासनासरिताचिनटाकु उल्लंघीतचव
लिला १०५ ऐसीयरथीच्या संयासमा बेसकाजालीपुरुषोत्तमा
याचेगवीयागवीउपमा कायघावियुविने ६ लंघुनियुनेकुदेशांतरे
पुरंदरप्रस्थायादवेश्वरे पावतापरीसोनिपरमादरे धर्मधांवेसामोरा ७

 

क्षमा की गुणी आल्हादभोटी पुरी पुण्यकीर्ती पुण्यदृष्टी मंगळवाद्यांचे बो
भाटी राजालया पातले ८ पितृभक्ती नित्य वंदून भीमार्जुनां आलिं
गन मोहे मद्रीचे नंदन कोमळहृदई कवळिले ९ द्रौपदी सुभद्रे चे मा
पे स्नेहे सप्रेमे स्पर्शिले होते तेवी विस्मयाचिया आनंदाते पारावार
असेना १० मोजने सारून स्वपंक्ती बैसका घालुनी येकांती धर्म
रूपे सर्वश्रुती विचार सांगे मज थाता ११ राजसुययज्ञु त
सुकृते शत्रु सभेसी बैसविमाते ऐसे कोणी चिये क्रांते निरोप नेम
पाठविला १२ पुसता देवऋषीचे वचन भ्रमण चक्री भ्रमे मन ते
कायेसी द्वीवेग अज्ञान समाधान पावेना १३ होउनि पंडुचा नंदन
हा चिरंजीवान करवे पुण्य तेवी जीवन चीप्रेत जाय कीपशाचपवित्र १४

एधापरिवुपुरुषोतमा नव्हेरितापितुवचननेमा धर्मतोमीच
अधर्मनीमा लोकत्रैस्फुरत्ते ११५ धनुरफळातेवुनवुफळ पृथ्वी
पुत्रातेनाममंगळ दिवाजितालागीबरळ कौरवींकुराष्टेबोल
ती ११६ विशानागा नामच्यमृत कुंभकुरातेभागविलणत तेविकुरणे
हीनव्यंपं नाममहिमावाउगा ११७ आताकुच्याकुपाडुरी हस्त
रेविमासीयेत्रीरी हेकाजस्माधेवुक्येपरी नामजस्मांगेउपावो ९
११८ निविकुलानिगमागमा शेवकालागीसाकारअलला तुजवाचु
निध्यानुच्याश्रमा विश्रामकुरताच्यसेना ११९ नित्येमिमयदंममा
नाप धानुपोषणीबोलतिबहुत तुझेबोलणेवांकेरहीत तेचि
मान्यमज लागी १२० हासो निबोलेसर्वइपसुती बरवेरायाघरी
लेचिती स्वप्नझालीअसेमाउती तेहीतुजेपरीस्पउ १२१

भागवेमारीताउरलेक्षीती पुढतीज म्हणेनेपोक्षिती ईश्वरुकु वा
शीलाचिसंपती जेसुपावयैश्वाची २२ याचिकुळयेबुहान देखा
धीपतिनामांकीत चाही दिशासमुद्रभांत व्यापोनमहीभोगीती
२३ क्रुतीत्रेतिराक्षसरसुर तेचिद्वापारीपृथ्वीश्वर विक्षुद्रोही
लपौनिवैर सद्यमजसिचालविती २४ कार्येविणद्वेषबुरि
ती बद्याकारेचालोनयेती कार्यकारणपरतनक्षांती सर्वसा
हानासिञ्यालो १२५ बळेचियाक्रमित्तीयवनि दुष्टबद्विरूपद्दा
भिमानि सहस्रनयनत्पाचियेनयनि तृणातुल्यअवगमे २६
हेहीयासोवेतुलीमातु प्रस्तुतमातलामागधनाथु जरासंदमद
गर्वितु दृष्टीनाणीक्षाचाते २७ पृथ्वीपाळमानीअष्ट जरासंद
परमदुष्ट निर्दयदुरात्मापापीष्ट उपमेजैसारावण २८ मिळोनि

पृथ्वीचे भुपती संम्राज्यपदी चक्रवर्ती अभीशेकुबद्धलस्ती उपास
तील याते २९ राजे धनधान्यसंख्यात तेंचि बुडालुनिया बस्त होमकरा
वयाउदित जो ठाव्यसे येकाची ३० मागावृक्षोरे कीला अधर्म ना
धर्म हेवूकीला अस्तुन अन्याय मांडिला येणेप्रकारे ते कावी ३१
राजे होमोनियाहवनि तोषउपाहे चिंशुक्लपाणी जे विप्रावाघ्र
उपोषणी धेनुमारी पुष्टहारा ३२ कान्हेछाचे माहासणी संह २०
रिती पशुध्या श्रेणी कावब्राच्याअनुष्टानि निःसंतानमध्याचे ३३
तेहि मांडोन नृपाचि हींसा तोशउपाहे महेशा परि महेशानुरिक्त
निर्मुक्त वंशा हे पापी शबुके ना ३४ मुक्तिहुनि मति मंद आल्यासि
चाल विहट दंद्व मासे नाम ऐकुनि क्रोध वरी मायपड धडी ३५
जरासंधाचिया तनुजा हस्ती मरल्ली सह देवचनुजा साहोति कं
साचियाभाजा मामुक्तपक्षपाहुन ३६ कंसाचियेपाप शहाटी ॥

आक्रांतलीसर्वसृष्टी मातापिताहृदयपिरी बंदिशाळेसुंदल्मा ३७
शेषघेउनिसांगाते अवतारधरणेघडलेमाने मल्लमर्दुनिमुष्टीघाते
कंसनिर्वंषम्याकेला ३८ कंसनिमालियामाझेहाती क्षितिवागेलआमाग
धाम्राती सुडघ्यावयाअहोराती निस्तजीतिपितियाते ३९ राजेहोउनि
याहास सेवेतिशतिशनदिवस चैद्यसुसुपाळदमघोष सेनापतित
याचा १४० हंसडिमहोघेचसुर मंत्रितयाचेपरमक्रुर त्याचेनिवळे
मागधेश्वर ईश्वरम्हणाचिआपणा ४१ स्वर्गपाताळमनुष्यलोके
ऐसाविरश्रीयेचातचकु येकुचुजीकीनम्हणेलोके क्षणक्षणाअवत
रे ४२ तिनशातेवरुषेवरी युध्यकरिताअहोरात्रि नटिआटपेनानि
र्धरी मागधसेनासमुद्र ४३ नेविसक्षोयीवूटचु घेउनिथाल्माहा
विताप्पटकु कामक्रोधादीशत्रुसुभट जेविका विवेका विध्वंसी ४४

सत्रावेळ्चासिलेयुद्धी पुढतिपेटलेमाहाद्वंदी काळयोवनेसि
दुर्बुद्धी पुढतिझाल्लेसंग्रामा १४५ पाडोनिमुचकुंदेसीगाठी दे
हीनेभस्मकेला कुपटी पुढतियेउनियमुनातटी मथुरापुराचे दि
ले ४६ हंसनामा असुर जाण बळिभद्रहस्ते पावलामरण हे ऐको
नडिंभिकें प्राण बंधुघातें दिधला ४७ जाळोनमाहाजाची देहलागी
लायमुनाजवळी वाचलाअसेनेकाची हृदयपिटितयाजला ४८ २२
मजलागीमृत्युपावलाबंधु म्हणोनिपावलापरमखेद पाहोनपसु
३६ नोंअगाधु प्राणदिधला नेणेही ४९ वर्षनिमालेप्रधानबंधु दुःखेउठी
नजरासंधु चतुर्गुणे वाढला क्रोधु मारीनम्हणे द्वाते १५० मथुरे
हुनिपरिव्राजगीरी नवयोजनेअसेदुरी गदाभवंडोनिप्रचंडकरी सुगारि
लीसरागे ५१ नेपडताचि मथुरापुरी घरेगोपुरेजाळिचुरी नगरचा

सिमुरुषनारी हाहाभुतभयकांपे ५२ मथुरा सांगोनि संकटी कुशस्थळी
समुद्रकांठी रेवतपर्वताचियेनिकुटी गवकुळावस्तावया ५३ द्वारावं
तिगोमतितटी सुषमथुरीपवित्रश्रेष्ठी घेउनियादेविच्याकोटि
वस्तीकुरोनिराहिले ५४ तिनयोजनेरचुननगर तिन्हीपौळीपर्व
ताकार योजनामाजीशतद्वार दुर्गदुर्गमिरचियेले ५५ धाकूचे
उनिमागधाचा आश्रयकुरुनिपांडवाचा वासकरोनिद्वारके
चा यादवेसीवसतसे ५६ हेसांगयाकायकारण जरासंद व
अतिदारुण जीवंतअसतांतुमचापरा सिद्धीनपावेसर्वथा ५७
यालागीराजसुयज्ञविचार तुलाअसाध्यहानिर्धार बाळकु
मापापर्वतभार गेवितासेमकायसे ५८ टिटवीप्राशीनसागर

सोधुं मस्यकुत्रासु ह्मणेईदु नेविमारीनजरासंदु पांडवहास
तिथघटित ५९ ऐको निवासुदेवाचे वचन धर्मराज निस्नेजव
म र्मोन हेहेखे निभीमसेन गदाहातेपडसावी १६० ह्मणेहेमाते
निरोपिकाजा आताचवधीनमागधराजा मास्याक्रोधा
मीसुतेजा धराकुरिन निक्षेत्रि ६१ नसतिघाल्नुनआरांका १२
मोडिसीधर्माचीयावाका तुझीयायुक्ती यदुनायका मजन
मानेसर्वथा ६२ सत्वरउठोनियापार्थ रथसज्जीताभ्रताप
वंते ह्मणतिघेउनिधनुष्यबाणाते रथारुढपैजाला ६३ ह्मणेभीमा
रीनमागधेश्वरा येपेथापुनिदाचिनुशीरा करणेयसेत्व तोपु
ढारा विचारकुरावाडिलहो ६४ निस्तेद्धुनरायाधर्मा निवीर
क्रत्तनिधाल्मा अधमास्तवितापुरुषोत्तमा लज्यावैसीवाक्षेना ६५

कोपला देखुनधर्मनंदन अर्जुनाचांगी चिरभीनेज हेआणोनिअधो
क्षज धीरधीर ह्मणतसे ६६ सांगेनसाऐका गोष्टी वर्तली तेविलोका
हष्टी अविचारकेलीयाकष्टी हाणी होय अविवेकु ६७ होहीसांडुनि
या क्रोधी ह्मणे बळाहुनि आगळी बुद्धी जो बुद्धीबळे कार्यसाधी तोचि
पावेजयाते ६८ आताधर्मकरित प्रश्न पुसेल जरासंधाचे जनन
मीमहत्त्वे त्याचे हनन विश्वकर्ता करित ६९ भारथामाजी अतिनटके
सभापर्वरसमोटके छप्पासुतीचीनारके शुद्धमगटेपरियेसा ७० धा
सेवाढिला जगाते ग्रासुलाधला वृद्धकवि ते याचिसुखी चितु चिरस्तीते
म्या दुर्बळेवेचिली ७१ तेसेवा निपावलो चुरी तयेउद्धार सपावलीस्तु
ती मेहेवलगनासंतापती तेयातपणे करितसे ७२ क्षितियेका सभा

गहमोरा नानळोल्लपाजिकुरिताचेस्मा हासमर्पयाद्धुयोग्ये श्रेष्ठा ॥
ईश्वरकृपालणउनि ७३ मार्गस्छाचायेकुतंनु घेउनिगुणीवोवीयेकु
सामर्पलिषाविनेवीमीरंकु कुविउचिह्नेपाव्हितो ७४ येकुयेकुअक्षरा
चिभीकु कुचिते मारुनदेरव मीसर्वज्ञकविनायकु ऐसेलणविलोकी
कि ७५ इतिश्रीसभापर्वभारत मुकुंदरकुचिविरचित श्रोते होउ
निसावधिन श्रवणाकु लेपाहीजे १७६ इतिश्रीभारते सभापर्व दिक्षा ९२
आगमन अतिथिपुर्वजिरासंधोपाख्यान पंचमोध्यायः। अध्याय ६
श्रीसीतारामचंद्रार्पणमस्तु। श्री श्री श्री ॥ ॥ ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ धर्मलपे गुणे कुधामा मकुकाम कल्मदुमा
जरासंद कोण तो झाला ह्यान करी स्वमुखे १ कैसे वियें कैसे बळ कवणकुळ
कवणस्थळ जाणावया बळावळ विस्तारुनि मज सांगा २ योगीयाचा
हृदयजपु कामीनि कुळा ते कंदपु दुष्टदैत्यास सर्प दपु देवनास्वामि गरुडा
चा ३ ते कथा सांगे सविस्तर मागधदेशीचा राजेश्वर बळसंपत्ति जळ
सागरे ज्ञणप्रायसुपन्या हरी ४ पर्वतप्राय विशाळ रूप यानाम बृहद्
रथ याचे निबळे पृथ्वी जिंकीन सुरासुराचरे ५ ते चि सद्धर्मी दळ
तेणे बळे अतिप्रबळ न्याय नितीअति धर्मशीळ प्रजापाळक स्वधर्म ६
काशेश्वराच्या जाळ्या कुमरी सुलक्षण गुण सुंदरी आंगे जिंतो नि
सेवरी ग्रहस्वामिणी केलीया ७ ऐश्वर्य वाटे तो हिमाद्री परी संतति चि
णदरीद्री ह्मणोनि लागली मनोचंद्री सर्व वृत्ता क्षयरोग ८ केली साधने
अनेक परी पुत्र फळ प्राप्ती ची सुरेख नलाभे चि तेणे ऐश्वर्य सुख परम दुःख

खसावाटे ९ ह्मणे शरीरें नसतां प्राण कीं लावण्य नसतां घ्राण कीं रूपणा
चे अपवित्र धन तें चि अधन ज्यापरी १० सुंदर शृंगारें गोमटी परी गळसरी
नसतां ये बुबुडी कीं यज्ञोपवित सांगो निवटी अमोल्य वस्त्र ब्राह्मणा ११
तैसें नलभे पवित्रता श्रेष्ठ मानिती श्रेष्ठता ते विसंगति विनरूपा अहल्याश्र
मआश्रमरूप १२ अरूं विमानु निराज्य भोगी उभय वनितां घेउनि संगी वनोप
वनि हिंडतां योगी योगसाधन देखिलें १३ आंह्मी वानरू बीचापौच तेंगो
तम तन यो अतिपवित्र अवाटमागें पल व्होट नेत्र श्रेष्ठ तैसा सर्वांपी शि २
तो चंड कौशीकु नामें ऋषी तपोवनि प्रभु शारासी देखतां तें ह्मणी राजया
सी आज्ञे भाव उदेलें १५ नमस्कारीलें कोटगयी वरिष्ठा सिंकिलें पसु
जीवनी परिमार्जुनि क्लेष वचनी सन्मानिलें आहे १६ निर्मळ देखोनि
भावापरूपी नेउ चलिला वरदहस्त ह्मणे तुझा मनोरथ पुर्ण करिन सां
गपा १७ राजा ह्मणे करुणानिधी अपुत्रत्व माहाव्याधी उदेला असे

हृदयसमंधी जोपरिहारीस्वामीया १८ पुत्रलाधेनसंसारी तरीचप्रवेष
करिननगरी नहोनातपीवेश्यामरी देहत्यागीनक्षानति १९ करोनिरूपाव
लोकुन लणेयाकुव्लनकरीमन देवोनराबेचतुराननं जेमीसमर्पियावया
२० जाउनयोदुस्तरवना तुझीसंपुर्णमनकामना जालीऐसेमानुनिम
ना स्वस्तराहेस्वस्था नि २१ आम्रव्टायासुशीतव्ट आसनातदमुनिद
याळ अकस्मातसुपक्वफळ पुढेपडिलेतेकाळी २२ नसतावायुचाझडा
उ नलागतासुकादिकाचे तोंड फळपडिलेरसाळगोड भगभगितसुवास
२३ उचलोनिरूपाहस्ते प्रसादवोपिलाराजयाते लणेहेभक्षावीस्त्रि
याते पुत्रलाधेलतात्काळी २४ प्रसादलाभेपुरलेकोड परीदोघीस्त्री
याचिसापत्नीपीड यालागीकरोनिदुखंड उभयहस्तीवोपिले २५
शास्त्रेकरोनिसमानफळी अर्पिलेदोघीच्याकरतळी भक्षणकरिता
चितातात्काळी गर्भधारीस्त्रियाते २६ आरपादेता चंडकौशीक

नगरीप्रवेशकानरनायक तेवेळीसाचार्यसंतहरिख ब्रह्मांडघटिन
समाये २७ आनंदगर्भसमभाजा कुळप्रसादेउदय माजा संपुर्ण
दिवसीधर्मतनुजा क्रमवैसेवोडवळे २८ येकेदिनियपेकं चिक्षणी ॥
पुर्वीदिवसीनृपकामिनी प्रसुतपावताविचित्रवरपी प्रारब्धाचि
परियेसा २९ अर्धेउदरभाव वदन येकेहस्तयेकचरण येकचक्षुये
कचुण स्वरुपयेकुयेकीते ३० सेविकुवीतिविभागीले तेविस्समानदोन्ही
शावुले दोघीप्रसवताहेजाले चोजअद्भुतअवलोकिळा ३१ सजी २
वेपाहातियेक्यानयनि देखोनिअपवित्रअवलक्षणी मनेमानुनि
उभयजननि दुरीकेलाभयाभीत ३२ वनीतासहीतवनितांको
त शोकेकरुनिश्रमलाबहुत कुपाळपिटोनियागविन नगराबाहे
प्रदेशी ३३ वस्त्रवेष्टुनियाहाते धात्रिकरिउभयपंथ चतुष्पथीसा
गुनियाते नपाहतातेगेली ३४

नीराश्रवसेतीघोर जरानामेराक्षसीक्रुर अवलोकीतामांसबा
हार नपागयापातली ३५ जेवीवस्त्राचिउसयखंडे सीवनिज
डताहोतिअखंडे कीदोन्हीवोधमिळताउघडे येकरूपनाहिचे ३६
तेविलपोनिद्वैताकार स्वरूपजालेयेकाकार सर्वलक्षणीराजकु
मर अतिसुंदरनेटका ३७ मुखेफोडिताटाहो राक्षसीतेउपज
लामोहो पुर्वस्वरूपलपउनिदेहो दीव्यस्त्रीचाअवगली ३८
परिसोनबाळकाचेरुदंन राजाधावलात्वरितहीत पाहाताहे
लाअद्भुत चहुस्तनिमातेते ३९ बालीरुपीणी मनोहर हातिरे
उनिराजकुमर ह्मणेराजयाघेईवर मासाआपुली रूषीचा ४०
चंडकौशिकेरसदिधले तेसुखेहारविले म्हाशोधुनिदिधले तु
जवोपिकेसभागपा ४१ यहदेवतायक्षीणी पुजाघेतसे लोका

सयनि अपुत्रिकापुत्रजननि होतिअसेनिप्रसादे ४२ मासेरूप
रेखोनिभीती प्रतिवरुषीपुजाकरिती यातेसंततिसंपत्ती देउनि
रक्षितीसर्वदा ४३ जरादत्तजरासंद याचेनामहेप्रसिध पुत्रघेर
जैसाचंद्र ऐश्वर्यविक्रमवाढतो ४४ जरेनेसांधीलादेहप्रतिमा या
लागीजरासंद यानामा ठेवोनियानृपसत्तमा पुत्रसंगेसुखभो
गी ४५ ऐसीबोलोनिमंगळवाणी अदृस्यजालीराक्षसीनि राजामंदे ३
रालासदनि पुत्रकामिनिसमवेत ४६ ध्वजपताकाउभविल्यानगरी
मखरेतोरणेघरोघरी गगनगर्जेमंगळतुरी कुंजरमेरीत्राहाटिल्या
४७ पुत्रउत्साहसंतुष्टमने द्विजावोपिलीरत्नधने धेनुरत्नअन्यया
नेसुभीदानेयाचका ४८ जातकर्मादीसंस्कारसांग पावलेउपनयनाचे
आंगपुर्वमार्गपतोसमाप्य अभापमानिईदांत ४९ चंडक्षोशिकपातलान
गरा वार्तापरिसोनियाराजेश्वरा रावधावोनियासामोरा आतिसन्मानेआपिला ५०

पुजोपचारीपावोनितुसी कपिलम्हणेमागधनृपती तुम्हापुत्रहासर्वजगती
आक्रमिलयेकला ५१ श्रेष्ठहोईलसर्वनृपवरा धावलाकिलसुरासुर
रा रणचक्रवर्तीचक्रधरा हारीच्याणिलविश्रुत ५२ नरनारायणाविष्णु
पे यशिपाडिजेलसाक्षेपे तरीचमरणयेहविक्षेपे हानाटोपत्रैलोक्या
५३ करिलविश्वसीवीरोपु तरीचपावेलमरणवधु येहविपासीवधु कृष्णा
तिहोनाहीसर्वथा ५४ चवीउपजलादिर्घद्वेषु तेवेळीउदेलानाभा
यालागीमीतकृष्णिहेशु करोनिअब्धइअसावे ५५ श्रीकृष्णाहस्तेकृस
वधु जालायालागीवैरसंभपु वाढलाम्हणोनिब्याझ्याराबद्ध रणीउ
रुचाभंगीला ५६ जेपेरुलत्याआरपाभंग तोचिद्येष्येहोउनिमाग
सेवीमायाचाहीयोग होयताहाववनिर्धारि ५७ ऐसाबोधवोनिविवेक

आश्रमा गेला ऋषिनायकु तेचि वृक्षीं राज्याभिषेकु पिता नेदुं त्या पुत्रा
ते ५८ निरखोनि पुरोहीत प्रधाना सर्वे घेउन धर्मांगना प्रवेशोनि तपोव
ना तपश्चर्या मांडिली ५९ तप वेचुन आयुष्य घना योगमार्गे सिंजो
नि प्राणा पावोनि अक्षय स्वर्ग त्रिभुवना रसेकु सतो जाला ६० मागे पुत्रे
आपुल्या भेटी सप्तद्वीप समुद्रपर्यंत जिंकोनि राजेन्द्र सकोडि धारा ४
गृहीं सुखे ल्हे ६१ यादव आणि पांडव जिंकुनि रत्नरूपवंत ब्रह्मा
यन रमा पवि येकु हावनि बांधीले ६२ तो हाजरासंध जाणा द्वष्ट
बळे नगपोवोपना हा कालव चरि कुलनंदना पेउपेक्षाम्या कुली ६३ येशा
आयुष्य जाले पुण्य क्षणो निमांडिले त्या राजसुयस्य कुरावया मागे पूर
तेन ईछामात उद्देशी ६४ जरे नेसांदिला जो सांदा तो श्रापि रवा
नुरवळे बुद्धा वर्म भेउवु मज गोविंदा नारा पावेज्या हल्ले ६५

वरवदलात्रिलोचन शास्त्रधारेनपा वेभरण बाहु युधी याचे वंदन श्रुता कोणमीजाणे ६९ आता असो हे शब्द रचना जाणे असे मागाध रनूना आ इयाचा विषि मा अर्जुना होधा जयामजसे ६० मगधर्मलीण गा पुरुषोत्तमा तुझे वचन प्रमाण झाला पांडवांचा ऐसी महीमा लोवून रणे सिध६८
पा०३२ दलिश्शत्रु भेदलाकंदना येत्र अपेशानेण वेळवणा कुशळ असावे भीम सेना ऐसे कालोचीसी ६९ तरी मने वांनि याचा साग माझ्याहातेनि वेही दोघे प्रारब्धयोगे घडेल योग ते जाणसी स्वभाव ७० आली दोघे सा क्षभुत भीमहाते शकुनि-पात होईल ऐसा निश्चित ताप धर्मराया जायपा ७१ तया शकुनीशास्त्रे तिखट दुर्वांकुरा हुनि हळुवट ते येकाय सीसंकुटे अनुमानाचि सांगपा ७२ तुको बहे पवयव तु पाद पहे पल्लव ह्यांचा

तो हे पांडव पंचप्राण हे तुसे ७३ जेऱ्हि ते तुसे निजिवे ते सर्वधर्माहोई क्षेम
रवे आता कुंतिये तें करावे सिघ्रहाच्छे स्वामिया ७४ म्हणोनि बोलाविले
आपुण्यापुनि अनुज लागले धर्माचरणी भीम अर्जुन चक्रपाणी कुंति
मवेषे चालिले ७५ द्रोपदेशी भावे अधिकार उत्तो यकाला जगद्गु
रु तो धर्म करावया भाग घेऊन अग्नी पंचज्यापुरी ७६ घोर संसारदा ५
रुचे कुंदन करावया विवेक वैराग्य पज्ञान उदिले ते सोजि घेऊन मागधवधा
चालिले ७७ ईश्वरे जीतवेद साधीजे ते सा जरासंद साधावया
(जगदंद) जरासंद संगीयासंगी रोमलो ७८ मदन दहना लागी त्रिनेत्र ॥
६ उघडिजे साध नॅमीच ब्रिदोष नाशाव यापवित्र त्रिपंथगा चालि
ली ७९ इत्र्युन लागस सुलाभ सपंथी नयाचे फळ दाविले हाती ॥

जे विकुध्यास्मरणी ग्रंथी मोक्षकाटे बांधीला ८० जाले जरासंद हन
न तुटले नृपाचे बंधन सिधी पावला राजसु यज्ञ जैसे धर्मे मानि
ले ८१ वधावया मागधेषु भीमअर्जुनी यति आवेषु सुयभानी हुं
तांसु तैसेचि वगभीसति ८२ कुरुआगळां मध्य सागरी रमणीक
पद्मसरोवरी काळवेकुं ग गीरी पैरी स्परी पुष्पसरिता गंडकी ८३ शोण
गंगातीर द्वारयुक्त लां डिकासहव र पुर्वी कौशल्यादि नगर तेंचु
निमपुरा टाकीली ८४ उतरोनि चर्मणावति नदी शोणभद्र जेसा
उदधी गंगास्पर्षे नियापदी तिपैकुली दुसरेने ८५ गोरक्षगीरी
वरि वळघले तेथुनि मागधपुर देखीले वृक्षफळ भारे लविनले ॥
शुक्ळोदकेन टाकी ८६ पेचश्रुंगी पंचपर्वत चुंडमंडित सुरा भित गीरी
ज्पावरा जेर रक्षील रक्षपाळ पेजैसे ८७ गौतम रुषीचा आश्रम ।

यत
तेमध्ये जाणा अजितलग पांडवा रावीच्या माचाम योगी पाच्या कौ
तुकें ८८ सुधये नितव्यापुलेरेन कांसीवदाहीदशपुत्र तेगोतमेजे
मविले तेथे गर्भधेसे नारीचे ८९ आसवपुष्पादपवनि सुवर्णरत्ना
चियाखाणी तेथे संध्यावरूणदोन्ही क्रीडे आलीयागया ९० अंग
दी वंगादिराजे सकळ गौतमा सवक्षोळ ऋषिसहीत सदा सकुळ माग ९
आमी धातें [illegible]ती ९१ तपेतोषविला हरा ते जेकुळ जेसाध चाले तेहरे
आपुल्यासामर्थ्ये कामपुरविप्र आदि ९२ सर्पसांडोनि पातालाते व
निक्रीडति संतुष्टचित्ते आणिकुहि वसति तेथे यक्षकीनर असुरादि ९३
असोहे पुरजति घेव्याघ्र नगरद्वारापाल केसीघ्र तेहीभेदोनि धव्यग्र
द्वारमापावो उघडले ९४ मागधकीर्तीचा घोषशब्द शतयोजनेमा
जविनांदु जो परिसनाराचु आबाधु गर्भसागी तीपोटिचे ९५

ईशाण्यात्रयकोटी निपाये विरक्त आत्मसाधना जाय तेविवक्षि श्रीमराय
सेरीत्रयभंगिल्या ९६ नगरस्त्रियेचे सौभाग्यश्रृंग जेदितगेले गगनमार्ग ज्या
च्यागाई समरंग वोपटे तिश्रृंगारे ९७ चंदनलेपसुगंधचुर्णी माळादिंडिचि
सुमने मेरुशिखराचिनिमाने मध्यभागी शोभती ९८ ऐश्वर्य मदे जे माज ते
हे हाभिमाने गर्वाचिढिले ते विचित्रीकर्माभागी जेवहीले ईश्वरकृपा सार व्हे ९९
ते विचित्रिकर्मा हा बळी श्रृंगभेदु निपाडिले तची हे निरको निजनिस्वळी पर
मदुश्रीअभिमानि ले १०० राजबीदीचा बनावर गंधविक्रयमाळाकार देखता
कुरो निबळाहार माळाहीरत लाबळेची १ शरीराचंदनचर्चिलाउटी सुमन
माळासुदळा कंगी लोकीलक्षीताहीदृष्टी नेमकोष्ठानकुरवे २ श्रोतकुर्याणी
स्वेतवसनि चंदनलेपगंधमाळासुमनि मागसिंखोनियाराजसदनी प्रवेशले
आइमारी २ राजावृतस्थदी क्षाग्रहणी दीक्षीतनेमस्त उपाशापी पुरोहीत

बैसलामुख्यासनि मंत्रिविधानिआचार्ये ४ सांगसंपादुन होम स्वस्थासनि
नरेसोत्तम दुतासहितयेधर्म तेचितिघेदेखीले १०५ कुंजरवनामाजी केशरी
कीगोठणीप्रवेशाकीजेव्याघ्री तैसेतिघेहोमाघरी जरासंद्दे देखिले ६ नबोलता
आशिर्वचनि स्तंभप्रायउभे मौनि रायेदेखोनिसन्मानि प्रसुस्थानि गौरवि
ले ७ तिघावों पिल्लेकुनकासनि मधुपर्कपुजाधेनुप्रदाने देतानघेतपाति
यचने इच्छाकाहीअसेना ८ कुत्रिमवेशीयदुनायक आपेसजयाअलसे देख ८
मागणेअसे काहीयेक तेवील्लवेअनुवादु ९ हेहोघेब्रतस्तमौनि अर्धप्रमायलो
टलारजनि स्नानबोलतित्तवचनि तेहापुढेपरिसणे ११० होमशाळेस्था
पोनिद्विजा राजरहीप्रवेशोराजा अर्धलोटलाराशांकुमाजा पुढतिआला
जवळिके ११ माहानुभावतपस्वीपोर मानोनिरहीयोगेश्वर पातेअपोनि
पुजोपचार सुप्रसन्नेकरावे १२ लपोनिमागधेश्वर आदरेकरोनिनमस्कार
कायबोलिलाभीममधुरोत्तरा तेउद्दिलपरिसावया १२ पातिघीलणानिकु

शाळराया। तोह्मणेदेखिलेपविचपाया। सकुळकुळना येथोनिया। आश्रि
वेचिने स्वामिया १४ कोणुनयेणेकोणवरी इछाकेवतिपुढारी आज्ञाअसेल तेउ
तरी प्रगटकेलेपाहीजे ११५ पाहानाताषसत्वेसोंग वर्ततोदेखेबाविधीमा
गभिरीभंगश्रृंगभंग। क्रिमपकेला सांगिजे १६ आडमार्गेआलेतिराजसद
ना हेहीहोशामाजीगणना पुजानघ्या कारणे। सांगिनलेपाहिजे १७
पुष्पगंधस्वेनवसने केवण्य आश्रमाचिचिन्हे इछानाहीतरीआयपो प्रभुप्रति
विरक्त १८ असोतुमचेगुणागुण मागालतेदेईनदान यानिश्चयेनिश्चळमन
करोनिबोलायाचकहो ११९ तिघामाजीगुरुमुख्ये तोह्मणेराजयायथार्थएक
जापतावर्तीअविवेक हेअघटितसर्वथा १२० प्रगटअपकीर्तीचाघोषु पाला
गीपविचापावला रोषु भरीभंगआलातोदोषु पालानाकाहीअसेना २१ पढलेनेप
डेलबरिन हाचिजाणावासंकेत श्रृंगभंगीतेतोअर्थ ऐसाअसेशाहाणीया २२
सांगोनिरजतमदुर्जन संतसंगीआसनवसन ह्मणोनिगंधपुष्पेतवपा शुध

सुमतेधरियेली २३ मागेजाईजेमीत्रसदना आडमार्गेयेईजेराजुख्यास्थाना
नितिधर्मैनरमंडना केरणुकुआमुची २४ व्यालोचसेआणिकाअध पुजाम्र
तिग्रहोनानव्हेहाता जेजेवर्ततीधर्मपंथा तेचमीत्रआमुचे १२५ ऐकोनिबोलेमार्ग
घेश्वर तुह्माच्यालाकायसेवैर कोण्पाकांच्चेविरोधाचार आचरलोतुह्मासी २६ वी
नाहीअससापरतेपाप बोलतानितुह्माआचार उचल करणेविदुरसंकल्प वाहो के
नेहाचिविवेकु २७ अमृतफळाऐसीवचने अंतरीभेदितांईसावने काळकुटेघो ८
लतिअन्नेसासक्तचिकेचिळणावी २८ आतायथार्थैतेचिसांगा मागणे
तेप्रगटमागा नसताकुकमाझ्याच्यागा वैरशब्दनलावणे २९ यावरूह्मणता
अनादर करूनयेहासीशाचार सांडुनिविक्रितविकार नीटबोलाधीटहो १३०
अच्युतह्मणेएकावचन वैरासीकरणेनलगेयत्न दुष्टज्याचेआचरण तोचिवै
रीचिह्मुचा ३१ राजेधरोनिलक्षविधी बसलकरोनिसुंदरबेदी साचाहोमकु
वणेबोधी करूपाहासीसांगणा ३२ हेचिअसायतिरीवैवा हेचिअसाच्यमाहानु
भावा

हेचिकारणवैरभावा आम्हातुम्हासमस्त ३३ कायावाचामनविकारी परपिडकहिं
साचारी भक्तद्रोहरूपाभोसारी तोचिवैरीविष्णुचा ३४ ऐश्वर्यमदेजोअविचारी
इंद्रियाकामीअनाचारी शास्त्रीयसोनिअनाचारी तोचिवैरीविष्णुचा ॥३५ भेदी
भंगविद्रूपमळसरी आपीईश्वरदेवावैधव्यवरी कुश्चीलातरीजोविभाचारी
तोचिवैरीविष्णुचा ३६ विष्णुरूपगजद्वारिरी गर्जनतर्जनकरिणोतरी शास्त्र
धराभेदनकरी तोचिवैरीविष्णुचा ३७ कमळकेशवप्रायेश्वरी भेदोभाविती
धर्माघरी कार्पण्यलोभेविघडेकरी तोचिवैरीविष्णुचा ३८ विष्णुनामाचिनिंदाक
री विष्णुभक्तासीद्वेषधरी विष्णुचेगुणकीर्तनअव्हेरी तोचिवैरीविष्णुचा ३९॥
ज्याशीवाचेभजनकरीनीशेष विष्णुभक्तिजाणाविशेष म्हणोनिकरीशिवाचाद्वे
ष यातेदडणमहानर्की ४० विष्णुभक्तजाणअहोरात्रि तेणभक्तकुपुजो निंदरी
जोशिवभजननकरी शास्त्रजैसेरवोविले ४१ संतमाहानुभाव हाविष्णुचापरिवार
सर्व यालागीसहजेवैरभाव आम्हातुम्हावैरसहजाचे ४२ अपायचिंतोनिपराय

कल्याणवांछीआपणाते कीजुवैरीहोउनयाते नाराकुरिसवेस्वे ४३ आंली
धर्मनिस्थापावे साधुसज्जनप्रतिपाळावे यलेहस्ते तेदंजावे हेकुनेयाआसु
चे ४४ याचिलागीयेणेजाणे याचिलागीदेहधरणे सांगोनयेतेसांगणे पडिले
येथेयेकावी १४५ ब्राह्मणअथवाब्राह्मणवृत्ती याचिलागीकीरोजगती जेजे
वर्ततीआनरिती सिक्षासानेकुरावया ४६ आतारोजेकुरिकामुनु हेचिआसु
चेमनोगत नदीलपताननीअनप येचिकोळी दिसतसे ४७ राजेसोडवि १
लाविणे येथोनिसहसानाहीजाणे पैजेप्राणदेणेघेणे सुतखेळणेहेयथे
४८ हावनधरिसीसंग्रामा नरिबकाकोरेउठुआला। ऐसेबोलतापराहु
मा नरासंदक्षोभता ४९ पुसोनियाउभयनेत्र निहाळधरोनियाहेवक्त्र
म्हणेहापांडवाचामीत्र होयकीकायविचारा १५० जोथ्याटिवजेगीया ऐसा
चेठतानेजसुखप्रकाशा भीमाऐसाआंगरसा मासहसीदिसतसे ५१
तिसराजोकाआजानबाहो तोकैपदीतिसरानाहो त्रिशुळीकुलनिखांडवदाहो

तोषविले त्रिपादा ५२ शस्त्रसाधन त्रिशोक केलिया चे चिन्ह विशाळ पाणीत
के भासलिप्रबळ जैसे गंगनि जाणिते ५३ नव्हे विजतेज बांदने नक्षत्र सुर्याचि
शुभाकीयें लागतासर्गती म्हणे वय आणी जातिचा ५४ येहवि ऐसी व्यंग
केवने बोलीजेतिल आणि चुकोपे नयापीमाशी यादृष्टी रूपे कृष्णाध्याणीपां
डव ५५५ जरासंदश्यस तो जित महेंद्र मोचना चिमान करि ऐसा वीर श्रीका
ते भुवनत्रईप्यसेना ५६ मुखाकृतिसुशाकारे सी पर्वतगोळी नलगे यासी
शुभ चिबोलणे रविनं जैसी ध्याश्री यदि र ध्यासुते ५७ उपनाभीस्व तें हुस्तु
त्री पृथ्वीमाझी नलपे वक्त्री वक्त्री बाना गीशास्त्री खंडिनलण वज्रात ५८
खद्योत नमिर वे रविमंडळा मुंगी उचालिल ब्रह्मगोळा ते विठु मचे बोलणे
बराळ शक्तिहीन अचाट ५९ अवलोकोनि आपणाकडे शक्तिसारिखे
बोलिजे तोडे याचकें जे विकाचिया चाहे लाहे ते चिमागये ६० ऐसे
बोलतामागचेश्वर उत्तर देईल यादवेश्वर ते चिवृपिलमुमेश्वर ॥

उत्तराध्याई श्रोतया ८१ ईति श्रीभारथकथानुवादे खंडति जन्ममरणा
चिंदे लीळा विश्वंभर प्रसादे मुक्तेश्वरकविवदे ८२ ईति श्रीमाहाभा
रत सभापर्वणी जरासंद संभाषणो नाम शष्टमोध्यायः ॥ अध्याय ६
श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥ श्री श्री श्री

१०

॥श्रीगणेशाय नमः॥ श्रीराम॥ कैसारी संसार गजकेसरी॥ हांसोनी बो
ले कृष्ण शौरी॥ पंडुकुमर हे नीर्धारी॥ भीमार्जुन जाणपा॥१॥ मागा आप
राध केले क्षम॥ ते कार्य करणे पुरुषोतमा॥ लोटली मर्यादेची सिमा॥
सेवटी लपूळ भेगी॥२॥ सरला सुकृत गुण ततु॥ आयुष्य तेला जाल
अंतु॥ माझी यह्रास्ति येजनवातु॥ भीमरुपे उदेला॥३॥ तोझगट तास
चरगती॥ दिपकपेचच प्राणज्योती॥ मालवोनि पडेल क्षिती॥ गात्र पा
त्रपालथे॥४॥ असेलवाचा वयाचि आर्ती॥ तरी रक्षी त्या बधनक
री मुक्ति॥ आस तुझा आयर्थिचे रसमधु असेना॥५॥ करीरा
याचे मोचन॥ कि युद्धा उठीन लगताक्षण॥ यावेगळा विचार आ
पा कोरडे आता घडेना॥६॥ आता तो बोलिलासी वचन॥ मगा
लते देईन दान॥ नकरीता रायाचे मोचन॥ उठवेगी संग्रामा॥७॥

।सभापर्व

शस्त्रेविणबाहुयुद्धी।। असिणाघाईकरीकायुद्धी।।जीकीलतेआक्ष ।।आ० ।।
येपदी।। भयेलोकीआगपो।। लीघामाजीजोआवडे।।यांसीभीडे ।।७।।
जईईठेपाडे।।मागधल्हणेम्हणतोडे।।जन्मकरिसीवाजटा।।९तुब
हुरुपेखेळासीसोंगे।।कापतेयुद्धीजीकलेआगें।।वडेबागडीभ
गवीभणगे।।तुझेशूरत्वयामाजी।।१०पार्थएथेचेसकुमारबाळ।
शस्त्राभ्यासीकरीतात्ताकाळ।।मजसीआयोग्यपरीआलुमाळ ।।१।।
भीमकाहीदीसतसा।।भ।।ताहीमंदजडआळसी।।बहुतआहारनी
द्रायासी।।आयुष्यपुरलेल्हणोनीऐसी।।बुद्धिउदेलीतुझ्माते।।१२ ।।
नीघातेहाणेनिचड कपा।।तणेलावीनमृत्युसदना।।बळेसर्पाचीं
यासदना।।म्हडुकवस्तिपालला।।१३मंडुकीकिवागरुड।।आताचिहो
ईलनिवाड।।समयोप्राप्तीजालियावाड।।बोलटाकीमाघारा।।१४।।

ऐसे बोलोनि चक्रपाणी । उभे ठेले समरंगणी । जरासंधे राज्यासनी ॥
आभिषेखिले सहदेवा ॥ १५ ॥ प्रधानाते निरोपि मुखे । राज्य रक्षावे आ
ति विवेके । होणार ते होईल सै सुखे । निर्भय सर्वी आसावे ॥ १६ ॥ सरसा
वोनि माळगांगी । भीम लक्षी लाउनी दृष्टी । जेसा मदोन्मत्त कीरटी ॥
सिंव्हा उजु उकावे ॥ १७ ॥ भीमा आंगीवीरश्री लोटु । धरीता न धरवे अ
ति उद्भट । आगस्ति धावे समुद्र घोटु । तैसा झगटे पुढारा ॥ १८ ॥ चढा घी पि
टीली पीतवे । जानु जंघा बाहुबळे । महीताडीता पादसुखे । शीक
मे ळे थरकती ॥ १९ ॥ दोघे समरकुळ दैवले । मागध मागे ईश्वराते ॥
शत्रु याचक माझे निमीत्ते । येइ भीक्षा लोधोनका ॥ २० ॥ भीमे स्मरो
न श्रीकृष्ण । म्हणे होउन माग धहनन । सिद्धि पावो राजसुयज्ञ ॥ अ
र्तपुरा पंडुचा ॥ २१ ॥ किरीट काढोनी हस्तकी । गाढ गर्जना करी मुखि ॥

हे देखुनि झोंबि। काळ कांपे चळचळां ॥२२॥ धांवोनि भीमाची वीरगुंठी
मागधें कवळुनी वाममुष्टि। दक्षणहस्तसुदळा कंठीं। काळपाश गसा
रीखा ॥२३॥ दांत खाउनी करकराटी। उउघातालीं ह्रदयपुटीं। सा
वध ह्मणली कृष्ण कीरटी। बापभीमा बळीष्ट ॥२४॥ भीमें भेरवाकार
द्रिष्टी। देई वोपिवज्रमुष्टी। सोडवो नियामगरमीठी ॥ झिजाउनि
लोटीला ॥२५॥ तेणें मागधराज विकळ्ळ। पडिला जैसा महातरु। आघु ॥२॥
टली उगानि उताबेळ। भीमसमध्ये कवळीला ॥२६॥ दोन्ही कोपर दोन्ही
मुष्टि। च्यारी हाण वोपिले पृष्टी। मागधकोपोनीया उठाउठी। हु
मपी हाणी मस्तकीं ॥२७॥ झोंबी सोडउनी तवंके। मस्तकीं मस्तका
देती थडके। सहस्त्र संख्या होतां भडके। आंशुद्धाचे न धरती ॥२८॥
मस्तकें फुटोनी या धरणी। रक्तप्रवाह भरती वदनी। मागध ह्मणे दे

हे मरणी॥ आम्रत पानहोतसे॥ २९॥ मस्तकवोढीतीनेजावया॥ पायेकवं
ळीतीमोडावया॥ ठेचेतोडीतीफोडावया॥ पाडावयादशनांते॥ ३०॥ को
पर प्रहरळता प्रहर॥ मुष्टि प्रहर मस्तक प्रहर॥ मोजुनीमारीतीशत
सहस्त्र॥ उसणेघेघेम्हणोनी॥ ३१॥ मस्तकीवाहतीकसुनमोटा॥ भुमिंटा
कीतीजैसाघट॥ पाणीतळेहोतीपीठ॥ अंगळोटदोहींच्या॥ ३२॥
बाहुगदाबाहुमुसळें॥ बाहुकातीयाबाहुकरवाळें॥ बाहुमुद्गलें॥ कं
रत्रिशुळें॥ धावोनियांमारीती॥ ३३॥ तळवेतळपण चपेटझडपा
ताडीतादेघेदाटतीधापा॥ उडीयाटाकीतीसकोपा॥ यरयेरामस्त
की॥ ३४॥ आघाअेसे क्रोधानळीं॥ झोबोपाहातीकंठनाळीं॥ असिव्हा
असेकुंभस्थळीं॥ भेडुम्हणतीमस्तकें॥ ३५॥ निटउभारुनीबाटां॥
हाणोनिफोडीभ्रवीतीपोटा॥ काढोनिआंतमाळगोटा॥ कंठीघा

सभापर्व छुईघीली ॥ ३६ ॥ वर्मस्थळी लाविती कवळे ॥ हास्तक पाठीसी कपिती वगळे ॥ आध्या०
दोघांचिहि आर्तुबुळे ॥ नाटोपती येकमेका ॥ ३७ ॥ सर्पजैसे फुकारति ॥ ७ ॥
सिंहा जैसे हुकारती ॥ रषभ जैसे फुपाटली ॥ उफाळति विशाळे ॥ ३८ ॥
नगरनागरीक लोक ॥ पाहाती दोघांचे कौतुक ॥ विमानयानी इंद्र
रक ॥ जय ईछितिशीमातें ॥ ३९ ॥ मुष्टिघाताचीयां ध्वनी ॥ थरथराथर
केधरणी ॥ बोघेरा निपाता व्हे फुटणी ॥ मार्गपाहे पळावया ॥ ४० ॥ कुर्म ॥ ३ ॥
अखवडीडाल पाये ॥ वाराहत्सणे माउस्थे कायो ॥ दृष्टा स्तंभभगी
क्याभ्राये ॥ के विघांबेल वरी ॥ ४१ ॥ निराहारा निरोदका ॥ विसावा
न घेती पळ येक ॥ तेरा दीवसपर्यंत देख ॥ युद्ध जाले दोघातें ॥ ४२ ॥
कार्तिकाचे पहिले दीवसी ॥ संग्राममाजी व्हा दोघासी ॥ लोटलीये
त्रयोदसी ॥ निद्रा जाली जुझतां ॥ ४३ ॥ चतुर्दसी चियेराती ॥ मुष्ठी

पावला मागध नृपती ॥ ते वेळी संकेत दाविहाती ॥ मोउवातें माधव ॥ ४४ ॥
पाय कवळोनि करतळी ॥ चीरोनि कराव्या समान फळी ॥ तरे नेसां
दिला केउरवळी ॥ सांदावेगळी श ॥ ४५ ॥ या वेगळा उपाये आन ॥ करी
ला मागध न पावे मरण ॥ आतांचि होउनी सावधान ॥ युद्ध करी तरे
मारुती ॥ ४६ ॥ ऐसे बोलतां जव मुकुंद ॥ तव सावध जाला जरासंध ॥
धाविन्ना जैसा मेघ चक्रिंद ॥ प्रगटे विशाळ सिंव्हेसी ॥ ४७ ॥ महिशासुर
माहा मायेसी ॥ हिरण्यकश्यप नृसिंव्हासी ॥ नातरी मदन महेश्वरासी ॥
ते विधी मासी मागधा ॥ ४८ ॥ माहा माजला विवेकेसी ॥ क्रोधे स्फोटे सा
त्विकेसी ॥ खळ बडबडी सर्वज्ञेसी ॥ तेवी भीमासी मागधु ॥ ४९ ॥ प्रवर्तले
माहामारी ॥ पतंग जैसा वैश्वानरी ॥ सगट जैसा सुष्टिप्रहरी ॥ रंगेत
उभी माते ॥ ५० ॥ भीमे रग होतां नियांदा ढा ॥ मध्यभागी कपिला ग

सभा०प०६८ ॥ माथावाहोनियाभवडा ॥ चक्राकारीं दाखविला ॥ ५१ ॥ मेघुनि अ० ॥७॥
टाकिलाभुतळी ॥ लालवोपिलीवक्षस्तळी ॥ वज्रताडोनिमोळी ॥ शाक्रुभं
गीपर्वत ॥ ५२ ॥ तेवीपाडोनियांउताणा ॥ वामपायेदक्षणचरण ॥
रगडोनिसव्यपादेजाण ॥ उभयेहस्तेंकवळीला ॥ ५३ ॥ आसडोनिब
केउड्डया ॥ मध्येउधडीला ॥ तटतुटा ॥ आस्फुन्नदीखळखळाट ॥ रंगभु
मिकेलोटली ॥ ५४ ॥ भीन्नकरोनिखंडखंडे ॥ डुरीझुगारिलीदुरखं ॥६८॥
डे ॥ पुटतीधावोनिदोन्हीधडे ॥ येकमेकालागली ॥ ५५ ॥ जडोनिमा
गुताउगेलजुंझ ॥ देखुनिआश्चिर्यअर्जुनाग्रज ॥ मुढलीधरो
नीमाहाराज ॥ हिडमागीलाहस्तकें ॥ ५६ ॥ नीसरुनीदेहाकारुघडे
ला ॥ भीमहांसोनिआवेशला ॥ पायेकवळोनिवाहीला ॥ मसाकाव
रीमागुतीं ॥ ५७ ॥ सातवारदेउनीफेरे ॥ सुमीत्राहाटीलाबागभारे ॥

चिरोनि सांडिला द्विकरें दोहीकडे देहुडी ॥ ५८ ॥ तेन लगतीये केसव ॥ मागधीं
शेष मुकला जीव ॥ जाला भरवसा पांडवा ॥ आणी माधवा पांडवासि पार्थी
सि ॥ ५९ ॥ कथा बोलती ग्रंथांतरी ॥ हांके नदाविला मुरारी ॥ खर्जुरीपर्ण धरुनी
करी ॥ मध्ये भागोचीरीयेले ॥ ६० ॥ सव्य आपसव्य साडी तांकेरी ॥ मग न जउती पर
स्परें ॥ परी हे व्यासऋषेश्वरें ॥ कथीले नाही भारथीं ॥ ६१ ॥ भीमसेने आपुल्या
हस्तीं ॥ करोनि शकलें सांडीली क्षीती ॥ जरासंदा दीधली मुक्ति ॥ कुंतीकुम
रयापरी ॥ ६२ ॥ तव्हां भीमें फोडिली हाक ॥ तेणे घाबरे तीन्ही लोक ॥ अंगना
आंगी भरला धाक ॥ गर्भश्राव होसरेले ॥ ६३ ॥ म्हणे पृथ्वी हि भागली ॥ किं
यहाचि मंडळें चचळी ॥ किं मेरुचि शिखरें पडली ॥ वज्रघात न लगतां ॥ ६४ ॥
विमानी गंधर्व करीति शब्द ॥ कंस मारीला मागधा ॥ नव्हे प्रळय अनंदे
लोकत्रयीं मानवा ॥ ६५ ॥ जय जयकार करोनि सकळी ॥ उभय लोकी पिट

कीटाळी॥ दैवीवोपिल्यापुष्पांजुळी॥ कृष्णभीमामस्तकी॥ ६६॥ विजईज्या आ०
त्याभिमसेना॥ आनंदकंदा आल्हादपुर्ण॥ आवडीदेउन आलिंगेने॥ पाठीहा ॥८॥
तथापटी॥ ६७॥ ह्मणे भीमामासे अनो॥ त्याचपुरविले समस्ता॥ निरोप्म जाले
आता सुचित॥ सुखे वसो द्वारकेत॥ ६८॥ भीम बोले विनयान्वता॥ वायावे डिवघे
ई जेच तुरे॥ हास्यास वापी जेशस्त्रधरे॥ धन्य आजियज्ञाश्री॥ ६९॥ परीजे
णे ज्ञास्त्रा ते चालिजे॥ येश गौरव सासीचसाजे॥ तुमचे गुहे काचे बीजे॥ के
विकव्हती पामरा॥ ७०॥ अमरप्रा पावला मागधनाथु॥ राजद्वारी पुडीले ॥५॥
प्रेतु॥ त्रजा पाचारोन समस्तु॥ अभयेदाने तोषवी॥ ७१॥ सहदेवासी अ
लिंगोना॥ आवडी कोपि यदुनंदना॥ ह्मणे तु प्रल्हादासमान॥ आप्त
होसी मजमीत्रा॥ ७२॥ खेद सोडोनीयां मना॥ राज्य चालवी मागीज्या
ज्ञा॥ तुसे आशीष महाप्राज्ञा॥ परी हरीनात्काळी॥ ७३॥ प्रजाप्रधानांचे

हाती॥ मागधपुत्रनीरविलाप्रीती॥ सहदेवे बहु साळसंपती॥ कृष्णापाई आर्पि
लि॥ ७४॥ उत्तरकार्याचानीरोप॥ देवोनिराव्हाविलामागधनाथ॥ राजसुयेगाला
गी चर्चित॥ सिघ्रयई म्हणतसे॥ ७५॥ आसो जरासंदाचा रथ॥ जो त्रैळोकी विख्यात
वंत॥ ज्यावरी बैसोनी रमाकांत॥ तारकसमरी मीरविला॥ ७६॥ पुढे वृत्रासुर
राच्या हनना॥ श्रीधरे वोपिला सहस्त्रनयना॥ शक्रे मीत्रत्व मानोनि मना॥
बृहद्रथाते दीधला॥ ७७॥ क्रमे च जरासंदाप्रती॥ तो चि स्यंदन दिव्य रथ
पोउवेसी कृष्णनाथ॥ आरुढोनि यांचाल्लिले॥ ७८॥ येका उपायेकरीतां दा
नवराजे बळोन्मत्त॥ ज्यावरी बैसोनि निःपात॥ शक्रे केला तयाचा॥ ७९॥ तप्त
चामीकराचि प्रभा॥ किंकणि ज्वाळ जाणवी नभा॥ सूर्यतेजाचि दिव्य
शोभा॥ गाळोनि जैसी नीमाली॥ ८०॥ इंद्रधनुष्यासारीखा ध्वज॥ हेरुनी दी
सेते तेजःपुंज॥ पताका फडकती जैसि वीज॥ वातेत्व वारी आहीते॥ ८१॥ स्मरण

करीतामुखसरोजी ॥ गरुड येउनी बैसला ध्वजी ॥ ज्याच्या पक्षाच्या सुतेजी
साकोळली रविचंद्र ॥ ८२ ॥ ज्यैसे अभातेदाधिंदीमार्गी ॥ च्यारी वारु आलीस
वेग ॥ सूर्यरथा तेह्मण तीव्यंग ॥ येकचक्री ह्मणउनी ॥ ८३ ॥ त्यावरी वळघोनी
मुरारी ॥ उभा ठेला नगरद्वारी ॥ लोक गर्जती जयजयकारी ॥ ब्रह्मानंद सकळि
का ॥ ८४ ॥ तोडिली नपाची बंधने ॥ ते घालीती लोटांगणे ॥ पुष्पांजुळी भरोनी
रत्ने ॥ श्रीकृष्ण माथा वोपिली ॥ ८५ ॥ प्राणदाता या पुरुषोत्तम ॥ काही सेवा
सांगावी आह्मा ॥ कृष्ण ह्मणे राया धर्मा ॥ काज असे यज्ञाचें ॥ ८६ ॥ काया
वाचा मने धने ॥ तेथे समस्तासी साह्य होणे ॥ हे चि सांगणे मागणें ॥ तुह्मी देणे
हे येक ॥ ८७ ॥ ऐकोनि कृष्णमुखीची गोष्टी ॥ राजे पातले धर्मा भेटी ॥ ह्मण
ती रत्ने सुवर्ण कोटी ॥ धर्म कार्या नीवेदु ॥ ८८ ॥ सर्वही पातले ईद्रप्रस्था ॥ पर
म आल्हाद कुंती सुता ॥ विजई जाला भ्राता ॥ कृष्णनाथ असा दे ॥ ८९ ॥

नमस्कारोनिआधोक्षजा ॥ सप्रेमभावेकेलीपुजा ॥ आत्तिगणदिधलेआलु
ज्या ॥ भेदभावेआवजी ॥ १० ॥ बंधनीमुक्तराजेश्वर ॥ यातेंअंलंगीयुधिष्टिर ॥
तिहीआपिलेकरभार ॥ पर्वताकाररत्नाचे ॥ ११ ॥ राजसुयज्ञालागीयणो ॥
बोळविलेआज्ञावचनें ॥ स्वस्थळापावोनिसन्मानें ॥ राज्यकरीतीकु
ष्माळा ॥ १२ ॥ केशवह्मणेधर्मराया ॥ तुझेनीदैवेमागधक्षया ॥ पावला
आतायज्ञकाया ॥ विघ्नकर्तानदीसेना ॥ १३ ॥ तुझेकुळदिपकदोन्ही ॥
नेउनीउजळीलेमागधसदनी ॥ शत्रुतमातेनीरसोनी ॥ सहदेवतं
तुउजळीला ॥ १४ ॥ कृपापहुवेझांकोनिपुढती ॥ तुसेवेपिलेतुझेहा
ती ॥ युद्धवाताचेआवती ॥ संरक्षीलेसुकले ॥ १५ ॥ धर्मलक्षणगासवो
त्तम ॥ कामदांगीभुक्तीसीआला ॥ इंद्रीयासंरक्षीनिजात्मा ॥ ताआ
भारकवणात ॥ १६ ॥ करेश्रीमुखशुंगारीले ॥ अथवाचरणक्षाळणकेले ॥

तो उपकार मानुनी बोलें ॥ कोपाव पीलियेके का ॥ १७ ॥ तुज आम्ल समुद्रां
त ॥ बुडोनि क्रिडति आनंदभरीत ॥ त्यासी जन्ममृत्याचा आवर्त ॥ कैचा स्पर्शे
ल सांगपां ॥ १८ ॥ आसो श्रीकृष्ण बोले पुढती ॥ धर्मराजा विवेकसुती ॥ बंधु
पाठवी दीसे प्रती ॥ पृथ्वीजीकावयाकारणे ॥ १९ ॥ धारा कामधेनुचे स्तनी ॥
चहु दीसे चे भूपाळ जाण ॥ त्याचे करुण दोहन ॥ कर भार रूपे गोरसु ॥ १०० ॥
आणोनी कीजे यज्ञारंभु ॥ येथे न करावा विलंबु ॥ देव कि दईणा चाल ॥७॥
सु ॥ मीहि घेउनयेतसे ॥ १ ॥ आवस्य ह्मणोनि चौघे वीरी ॥ संग्राम सेके तठो
कांझा भैरी ॥ नीघते जाले सहपरीवारी ॥ द्विशाद्वीपे जीकावया ॥ २ ॥ ह्मणो
नी पृथ्वीचे नृपवर ॥ आणोनि कनकाचे गीरीवर ॥ तेणे द्रव्य रुपे श्वर
माह यज्ञी गौरउ ॥ ३ ॥ श्रृंगारोनि मागधरथ ॥ द्वारके चालिला कृष्ण
नाथो ॥ धर्मापासी ठेविले चि च ॥ आर्युजैसा लोभीया ॥ ४ ॥ कोंती सकल

॥ सभापर्व ॥ पर्वभारते ॥ जरासंदवधो नाम सप्तमोध्याया ॥ संपुर्णमस्तु ॥ प्रसंग ७ अ० ॥
ओवी ॥ ११ श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ७॥ ॥ १७ ॥

॥ ८ ॥

नी नमस्कार। नमिळा धौम्यऋषेश्वर। सन्मानिला युधिष्ठिर। वृकोदर पा
र्थासी। ५ पुसीलेन कुळ सहदेवाते। द्रौपदी भगीनी सुभद्रेतें। नमन केलें
ता गोपिनाथें। प्रेमानंदु समस्ता। ६ नगरद्वारा पावला श्रीकृष्ण। पांड
वी केली प्रदक्षणा। नमस्कारोनि श्रीचरण। मग माघारे परतले। ७।
द्वारके गेलिया कृष्णनाथ। पुढे वर्तेल जो वृत्तांत। जन्मेजयाप्रती सां
गत। वैशंपायन तें ऐका। ८ व्यास भारत कथेचा आर्थी सागर
वा कुडें जाईल जेथें। सज्जनी ळावोनी तेथ हात। नीटकेलें पाहिजे।
९ जें का स्वआपुले नव्हे। तेथे दुषण हे स्वभावें। आपुले जाव्हे तेंसा
कावें। ळगे ऊघडे देखतां। १० इति सभापर्व भारत। जरासंधवध सभा
प्रा पुढा परिसा तुम्ही संत। मुक्तेश्वर कवि वदे। ११ इति सभा

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥अक्षइभीतेगांडिवरथ सभा
लाधली मयनिर्मित वरीद्रव्याचापक्षपात तेणेपार्थ
क्लासे १ निरोषमागधाऐसा वैरी निमालानिद्रोलजाले
उदरी आताआणिकपृथ्वीवरी सापत्न्यक्षात्रसेना २
भूपस्वरूपदृक्ष जाले सांडनिकुरपार्द्रव्यफळे आपणु निसुके
लीब्राह्मणकुळे जुसयागीकुरावे ३ ऐसाहृदयानिभावो
जाणोनियाव्यासापिधर्मरावो म्हणेजेबोलिलाक्षयादेवो तेचो
चेही अनुहा ४ पुर्वउत्तरआणी पश्चीमे चौथीजेकापालिजेधर्म
साम्प्रतिचौघीप्रकुंमे सीघ्रगेलेपाहिजे ५ अग्रजआइपेच्याउल्हासे
अर्जुनत्यानीलाउत्तरदीशे जेपाळीलेधनाधिपे किन्नरेशाकुबेरे ६

रासी सुवर्ण निष्कु पर्वतासी तुळिति जैसे घेतले २२ सोहळी
चा चित्रायुध चिनिचा सुदाम नाम सिंध बाल्हीकु सह कांभोज दरद
परम कांबोज जिंकिले २३ तारकामय ऐसा परम रूपी कुळाचा घोर
संग्राम सेरवी पावोनि या अंम म्लेच्छपणे पार्थे ते २४ सुक्षो दशासी
रिखे वर्ण आगरा तेथ्परते मयुर वर्णि सुलक्षण ऋषिके पार्थि
दिधली २५ सुवर्ण निष्कु सहस्र कोटि पुढा कोपिले पादजेटी पार्थो २
पेरीत निरवहही मेघप्राय रूपचा २६ हिमवंत श्वेत पर्वत वाली
डुनि विजई पार्थ किंपुरुष द्रुमसुत राजा युद्धी जिंतिला २७
तेणे कुरुसार बहुवसु देउनि पूजिला पांडवेषु पुढा हाटकु नाम देषु
जो गुह्यकु रक्षीला २८ तेणे वंदुनि या चरण देता जाला बहु सुवर्ण
गोरक्ष पर्वत त्रिकूट जाण जो कांचन नाम सवतु २९ ॥

पुढा मानससरोवर समुद्रप्राय देखिले थोर अमृतातुल्य तोयमधुर
शारयुपाट जेथीचे ३० भव्य सुवर्णरत्नखाणी भव्य वल्लीत नरल्या जिवनि
कर्पूर केळिंचे कानन निं कस्तुरीमृगे खेळती ३१ जळीं मुक्ताफळाचे घोस सुवर्ण
कमळी दिव्यसुवास स्वर्गच्छाना देराजहंस संसीणी युक्त क्रिडती ३२ को
किले दिता सहजे आवडे तये नेचे ईजे सुवर्णरत्ने हेमांबुजे भव्य मुक्ते
ईसाही ३३ पुढा गंधर्व रक्षितिला तो गंधर्वे देखादमीला तिही पार्थी सिन्मा
निला तोष विलाकर भोर ३४ तिवर कळ मारा वाल्स वळे वायुवेगमा
हाचे पळ मंडकास अतिविशाळ हाहा सहस्र दिधले ३५ रुक्मरौप्याच्या प
वती पार्थे पुजीला परम भक्ती रत्नकोपीतो जेराती दिसति जैसी नक्षत्रे ३६
तेपुन रखिषदेशा चतुर उत्तरहाचि वास गंधर्वपुर गाढीले तथे नगरद्वार गग
नातुल्य देखिले ३७ माहाकाय माहाविशाळ उंचि वेजैसे प्रचंड नाव्ह दा

रीअसंख्यद्वारपाळ सुवर्णदंड याहस्ती ३८ पवनपातल्यापुढारा लोटो
निघालि तीमाघारा पुढादेखुनि धनुर्धरा हास्य कुरिती विनोदे ३९ ह्मणति
पापक्रियाहेताव नोहेमानचियतागव जोडल्या येव्हा चेवैभव विश्रामा
तुनिफिरावे ४० पुढतिलावधारिलीपोटी नरीपुढपाहोनराके दिसे आणि
विष्णुकेतिहिसंकटी आल्यातेघालिती ४१ वानरपक्षापर्वताकार योजन
प्रमाणमाहाचिरखार नांगीयाभेदितीगीरीवर ऐसेवृक्षीकुमरैते ४२ २
विष्णुमीत्रवासवपुत्र ह्मणोनिदेखिलेहेऐसेच आताआमुचाआश्रमत्र
मानुनिसिघ्रफीरावे ४३ येथवरीआज्ञास्वीपुरुषाचे हेआश्रीयविष्णुआमु
ते सांगेन्ना पूर्वीजेचीत्ने तेपुरउपवित्रा ४४ हांसोनिबोलीले सुभद्रारम
णे बोलातितुकेस्नेहाळवचने यालागीयेथवरीजाले येणे याश्रमातेपरीहा
रा ४५ धर्मेमांडिलाअसेयाग तोसिद्धीपावलापाहिजेसांग अपुर्वसा

 

मुग्रीचीसीग तुली संपुर्णमिरावि ४६ हे ऐकोनि सत्नुष्टमने दिव्यरत्नदि
व्याभरणे दिव्यवस्त्रे दिव्यभुषणे अमां जिनेअपारे ४७ अश्वगजदिव्यरथ ॥
सवेदेउनि गंधर्वदुत पावतेके शेद्रप्रस्थ धर्मराजयस्पार्थी ४८ ऐकोउनर दिशा
पार्थ जीं तोनि प्रवेशो खांडवप्रस्थ आलिले तेसंख्या रहित धर्मपाइवापिले
४९ येके दिशे तयाही दिशा निधुति शोधिला नरेशा संपत्तिघाउनि बहु वस्त्रा नि
वेदिला धर्मानि ५० धननसंवेचमा जरकोशी म्हणोनि नगराबाहेर मरूदेशी
पर्वतपडिले अशी दिशी रत्ने आणि धनाचे ५१ असो वंदुनि राजा धर्म पुर्व दिशे
चालिला भीम याचा विजयपराक्रम स्वधर्म सांगवि सतु ५२ अंतरीचितमुक्ती
चेवळ बाह्य ग्रामदम्याचामेळ तेसे घेउनि सबळ दळ बळ समुद्र निघाला ५३
आले ऐकोनि पांचाळपुरा द्रुपद धाविनला सामोरा कौतुके भेटोनि जामातवरा
पुजा अपार अर्पिली ५४ गंडकी वोलांडुनी धनयासी विदेह मेदकाबूर भारेसी
दशार्णविराजागर्वराशी सुशर्मा जो प्रसिद्ध ५५ तो बाहुयुद्धी पीटुनि जिंतो

जिणो निर्केला सेनापती अम्बर धीमा हार षी रोषमाने त्रासिला ५६ विभांतु

निधुलो इनगर वध्य केला सकुमार विर सुमी रजीणो निरुद्धोदर वैघदेशापा

नला ५७ सन्मुख येउनि दुर्भारे सुमुपाळ भेटला पहा दुरे नेरादिवस

मित्राचारे श्रीमते घेराहाविला ५८ रत्नेवस्त्रे सुवर्णभार उद्धर काशीरपकुजे

र हेउ निपुजीला कुंनिकुमर लणे हे काय आमुचे ५९ कौशल राजा वह

हळ स्त्रिय भारप अयोध्यापाळ गोपाळ कुंक्षा शोधुनि सकुळ मळ राजेजी ४

तिले ६० हीमवंत पार्श्वी दिशा बहुल उत्तान कुक्षीवंत पर्वत काश्मीराज बं

धुसहित महायुद्धी जिंकीले ६१ माळवगय प्रभुमीळे महीधर सोमधेय

आगविके तसभुमीचे नरनायके राजे सर्व जिंकीले ६२ भागाधिपतीरीषा

दाधीप मगधपी मंत दक्षपाभुप कुरभार घेउनि धर्मभुप दासकरुनि स्थापि

ले ६३ रामवैकुमविदेही जनक इंद्रपर्वतीबहुनायक किरायाचे सरक उभे ठेले कर

भारे ६४

सुषमाच्यसुप्रेक्ष मागधुहंडधारसुक्ष्म गीरिव्रजांसीयेताहक्ष जरासंधी
समेटला ६५ नंपैश्चामतवादेघोर अपारवोपिल्माकुर त्यानेघेउनिरधोदर कु
पदिशापातला ६६ तोकुपनामाजी कोनिसुधी अपारघेतलेधनसमृद्धी
पर्वतवासीयेल्हयावधी पर्वतदेतिमध्याचे ६७ सोमुगिंद्रपांडवराजा ॥
कौशीकीकुंडेनिलयप्रभामीतोजा वासुदेवजिंकोनिपैजा वच्यकेलावेगेसी
६८ समुद्रमेनचंद्रसेन नामकीपंचराजेगहन कुचानेहिपराभवउन ॥
रतियसुहत्वासिले ६९ समुद्रवासीम्लेछजाति नामेसांगतानेयोकि
ती तिनुकुयेउनिबद्धहस्ती कोळगतिकुरमारे ७० अनेकुरंगीचोलकामे ॥
मणीआसेउत्तमोतमे कांचनरजतेनीळद्मे शतकोटिसंख्यालाधली ७१
गजवेलीचीलोहशस्त्रे कुनकुमेलाहुलविचित्रे सुवर्णमि[illegible]सुविचित्रवस्त्रे
ऐसीअपारबहुयानि ७२ जवादिकस्तुरीकुंधागार चंदनअंगेसुनवकेशार

वोमनामार्ग्येअपार सुगंधद्रव्येघनेकुं ७३ घेउनिपातलाईद्रमहसा ।\
नमस्कारुनिघर त्रिनाथा वविनेवोपिलेश्री क्रोंता तेविसवस्त्रिअर्पिले ७४
न सिवो निवचेडु तेचाभावो अनुचिष्ट द्रव्येपुजीजेदेवो तेविपविचभीमरावो
धनेअर्पिलीधर्माते ७५ प्यातादक्षपोमतिदक्षणा घ्यावयामर्दीच्यानदंना
प्रेरिलेयानिरोपणा कुरुभुषणाअवधारी ७६ रुपवंतुकेईलालने तेपेसोदं
यदिारववि‌दुणे तेविसहदेवोसहसेन्ये दक्षणपर्णुचालिला ७७ सुरसेनजीको
निपाव्याधी दंतवक्रदवडिलायुधी कुरभारघेउनिस्वपदी मस्याकुरुनिस्थ
पिला ७८ मत्सपर मेसआधिराजा सकुमार सुमीत्र क्रोंतिभाजा निश्चा
दकुरुनियानिस्तेज धनेरत्नेघेतलो ७९ पदवरजीकोनिदुर्धर गोश्रृंगद्रोणी
तमंतनवराष्ट्र विनिनहोउनिकुरभार क्रोटिच्याकोटिदिधला ८० तेथुनि
चर्मनदिच्याकुळी जभवुमेकुळपरमकुळी वोपिलाअपाररत्नाजुंळी ।८ ५

माहीपुग्राम स्लवी ८१ पुढा याकोलेनर्मदा तीर विंदानुविंद अवंतिशाहुर
अर्जुनिकुनश्वाचे संभार आणि कोटि रमाच्या ८२ भोजकोटि दोरे विचित्र
निदिवस रुक्मीयासी जलाबहुवस यावरी होउनियां दास पुन्हां अपार
अर्पिली ८३ दक्षण कोशावेळालकु हेरण्या नागवुये प्रोटकु मारुत सुंजग्राम
नागविकु वाताचे तनपुलींद ८४ जिंकोनि किस्कींदावे ठोली मैंद द्विविध
गोवांगुवी सप्त दिवस केशावळी युध्यकेले अपार ८५ यावरी भेटोनि
सन्माने वाळीभांडारि चिरले अर्पिलि ज्यासीनुवीताउप शत्रु आणि
सुरगुरु ८६ पुढा महीष्मतीपुरी निळराजा राज्यकरी जो शत्रूचियेसरी
वन्हिपामान जयाचा ८७ नवळ तसवे शाले नगरमंडळ नवक्षोमला
प्रळयानळ जाळुलागला पांडवदळ वेढुनि चौफेरी ८८ अश्वगज रथ
संघाट ज्वाळाचक्रीगादुनिवाट मध्यु लागला हव्यवाट घडपडाट क्षोभ
ला ८९ संकटी पिडिला पंडुकुमर ह्मणे मांडला सर्वसंहार दुर्गेळाया

द्वेश्वर आणी पर्जुनबंविंयाठा १० नसुंज ना राज भार जुंझो लगला
वैश्वानर या तेवारिताम भार नकुळा तुजा स्मरेना ११ वैशंपायना पुसे
राजा वन्हीक्षोभला वुवर्णीय । ब्राजा धर्मे मांडिलीयस्म पुजा हे ब्रापावक
नेपेची १२ व्यासशिष्यरूपे नृपती श्रीमंतनगरीमहीष्मती नेथे चहु
स्त्रियायुवति जारकर्मि विसुक्ता १३ होम करिता राजा नीळ बहुतिकौतु
ताने केल्याळ हे देखोनि गुण वेल्हाळ कन्या आली जवळीकें १४ नेथा ९
पुत्माला वणपुसी शचिचे सोंदर्य पायलोटी रंभेउर्वसी चिया गोमे
पेयारुपाच्यपाडे १५ राजेमहत्वाळु निक्षोमळ आधार री काकुं दिव्यपारि
मळ तेणं सुरविस्फुंविताग्चनळ पंचबाणे ताडिला १६ लपोईंचा वदना
निळ मनोकुंगीपे रविंडचाळ बळेंउंचुनि मअपव्याळ हृदयी पवमीला वि
ला १७ सकुमारसुरंग अधरदोही चुंबनकीजे उभयवदनी आक्रि
गयसहपाणी उल्हासति पैमासे १८ विरहेनापलावन्ही नाथ।

ब्राह्मण वेशोपात ल्यावरि तें निळप्रतिपसरू निहात कुन्यादानामाग
त ६९ राजाध्यनुमानि अकुमाळ तवदेहीचडकुमाहाज्याळ भयपावोनि
निळंतपाळ ह्मणे अवस्यब्राह्मण ७० तेव्हेळी पाणीग्रहण विधी कुमरी
वेपिली जातवेदी संतोषोनि सर्वसमंधी देवमुखा दिधला १ स्वमुखे वर
देवदेराया जार कुमिवर्तताजाया दोषयातव्हो नेदीपाया तुझे नगरीनि
धरि २ विभीचार करितांहि निदोषि पावति पवित्रतेचयेशा मरणानं
तरे स्वर्गवास वरे माहीशीया भोगीती ३ हा आचार आद्यापीवरी केरळ
माळवा सीधुपरी दक्षणदिशे सर्वनारी स्वेछाचारी वर्तती ४ येथे येतां पा
रखे देवळ जाळुन सांडिन ताळाव्ह ऐसे बोलोनि देवघ्यनीव अभ्यासीत निळा
ते १०५ राये लागे नियापार केला निगे विलाघर जावार यालागी अवर्तला
अपार सहदेवेसि तेव्हां वी ६ असो तेव्हेळी पांडवेश्वरे सांडुनि आसनिरं
हीवरे अवलोकुनि वैश्वानरे नमस्कार घातला ८ प्रक्षाळुनि हात चरण

सुचिंसु तवुळनियामनं हृदईवुल्नु निपजीयाध्यानं अग्नीसवनमां
डिले ८ ह्मणेजयजयचित्रभानु सुरेखवदन ब्रह्महमानु कुशानुच्च
ळनहु ताझानु वायुमीत्रमीत्रतुजेनमु ९ विभावसुविनहोचहु ताज्ञा
वैश्वानरस्फुवंगपींगेशा ह्यधावन्नांभुरीतेजस्सा रोहिताह्मा भजघही
१० तुचिसकुळदेवाचेमुख पावनतेतुपावकु वेदप्रतिपाद्यवदांभु जातवे
दतुजल्पणती ११ तुप्रळयाग्नीहराघ्यानयनि तुवडवाग्नीसमुद्रजीवनि ८
तुविश्वाचाहृदयभुवनि कर्मसाक्षीजगदासा १२ तुनेदेउ निअमंत्रपा सासो
श्रीलागीराणाराण धावनातुवाकेला विघ्न धन्पविवेकु हा तुसा १३ तुजलागी
मांडिला समारंभु तोनसुनिसंतोषलासु स्वधार्या नासावया क्षोभु सांग
हेसाउदेला १४ ऐसेबोलता मामादीकुमर प्रसन्नजाला वैश्वानर हासोनि ह्मणे
अभयवर मासातुजेसर्वदा ११५ ऐकुनलेहोतेवरदवाक्य ह्मणोनि दारवूवि
लेकौतुक आतासुप्रसन्नदेख मीपावकुतुह्माते १६ अर्जुनाचेउपकार भारे

मास्यामस्तकीआहेघोर मीकृष्णाचाआश्रयाधार वर्तेसाचारकृष्णाश्र १७
श्रीकृष्णस्तयाचियाभक्ता मीरक्षीतापरीनव्हेदाहिता तेवंसीरक्षीलेहनुमंता
आणीप्रल्हादाजाचिता १८ गोपाळरक्षीले यमुनातीरी बीभीषणासंपद
लंकापुरी तुह्मासीरक्षीलेलाखाजोहरी हेहीआश्रयाकृष्णाची १९ कृष्णाच्या
इच्छेनेपूर्वीजयो करितावसतावरिष्टवायो लागोनव्हेअनिवायो शत्रुचा
हिदेखाल २० मातेहेउनिआमंत्रण मांडिलेअसेहेकारण हेमीजाणेग्या
सर्वेसि सहसाविघ्नमीनकरी २१ ऐसेहेउनिआलिंगन मनमेजाले
हुताशन निवासीह्मणेकरिनमन सहदेवातेआवडी २२ कनकम
न्याय पडिपाडे करभारवोपिलाअपाडे पुढतिद्रव्यपाहिजेपुढे
ऐसीइच्छानुसेवी २३ नमस्कारुनियप्रभुसभा आमंत्रिलेनीब्धनरे
रा पुढापुरतीहह्मणोविश्राजीक्रावयाचालिले २४ त्रिपुरआमि
तीजाआतुनि कौरीकृचार्यसिराङ्मपती सुपरिकजिंकोनिधिती चो

पाकृतिदंडका १२५ सागरद्विपवासीबहुत म्लेछयो निचेअसंख्यात
ज्यातेबोलतिनम्रावत बुधनामीयेवळी २६ जाविंजरीमनफेर
गी ईगरजबहुधारत्नेरगी मलुबारीनौका मगी विघ्नचुते दंडिले
२७ त्रिशादपुरुषादचुपविसनि आवमुखराक्षसयोनि कोलगीरी
नेजी क्रोनिघरणी वरूपचेलाभताप २८ मुखीपट्टण नामंद्वीप राम
कृपवेत निमीगीछ नप एकुपादपुरुषविद्प चर्मपादमाळाक्षस२९ ८
सुसयातिनामेनगरी त्रिपगजित्तो नियासमरी कुरमारघेउनियासी
री क्रोट्याकोटिचालिले १३० कुरनाटकुपांडवमबळ दाविडचीनोड
मडळ अघ्रलालवनविराळ कुळिंगउड्र कुरुणिका ३१ आरविपुर
पवनपुर जीक्रोनिघेनत्नाकरमार दुतकूलनिरपवर आस्रेनवीठ
चिले ३२ बुदुजीको निवेचिपुरी ओपपाराहुनिसहपरीवारी हुन
धाडिले वैरकुरी लंकापुरीपचेसी ३३ पेत्रवदुनिबीभीषणा

ह्मणेहे शोभा मजपासुन श्रीकृष्णाचेकनिहादिन निचसेवकधर्माचा ३४ ह्मणो
लेश्वर्येदिधलीलंका हणाआज्ञेनेपाविलंको ज्याचेयासब्यर्पीना शंको मा
तेकाहीयसेना ३५ रावणभांडारीचीरत्ने कुबेराचिद्रिव्या मध्ये आंणुनी
खेचिसुवर्णे जकागकडेआणिली ३६ धौंधुमयनिचेअनर्घमणी असो
लवले सूर्यकीरणी नारीकेले अमृतयुगी आनिवृंदोबहुलवंगादी ३७
मलअस्तीकुंजरदंत मुंगेनमेरोमजात चंदनहणागरपर्वत महापि
तेकस्तुरी ३८ हेउनिरा हासम्यामाया अपारधा डिले माद्रीसुता अ
सोतेघेउनिईंद्रप्रस्ता धर्मानुजपातला ३९ नमस्कारुनिकुनसुपाया॥
पादपुंजवोपिलेसकला पडिलेसुवर्णाचिचळो मंदाचवासा रिखे ४०
वासुदेवेपाविलीदोशा जेपश्चमनरविरेशा नकुळचालिलासादेशा
प्रतापाशीयेपरीयेस ४१ दाहासर्वसुकुने नामेस्मरयीनवेतिपेंबा
लतिनेसीयासांगाते पवित्रसेनाचालिली ४२ रोहितकसुदमकनकु

मरुभुमीचे बहुधान्यकु हे मध्याकोदासैरिपीकु देखाव्यनेकुजीकीले ४३ द
क्षार्णवदंडिनां संग्रामी लोटांगणे घाली तीभुमी करमारुसी दासचर्मी पुढाउ
भेतिष्टती ४४ शीबीत्रीगर्तै आंबष्ठ मालव आणी पंचकुपेट मध्यमकु घाटधान
उधट दीजराजे हिजीजीते ४५ जोणो निपुष्करारण्य वासी गजतुल्स वसकुजे
सी सीधुकुळ श्रीतवोपासी ग्रामण्यि माहाबळी ४६ शुद्र अभीरगणाउ मेत
जे सरस्वतीतीराश्रीत पर्वतिपंचानंदाश्रीत वस्यकुकेवाटोका ४७ अमर
पर्वतवासी नर उत्तरज्योतिष राजेश्वर विदाटकु माहापुर द्वारपाळ द्वारकु ९
चे ४८ रामठ क्षारहुन प्रबळ प्रतिचेराजे सकुळ जीणो निमाद्व तिचा बाळ ॥
दुनधाडिल्याद्वारके ४९ धर्मराजसुरांकीत पत्रदेखोनि ध्रुघानाथ वारंवार
हर्षयुक्त माधावदीथोदरे १५० हासोनिकृपासमुद्र बोलो आलि धर्माचे
आं कि लो ।जे जे मागतीतेते वहीलो। आवश्ये दीधले पाहीजे ५१ घेउनजायकु
रभार मीही आणितसे अपार रत्नाधनाचे डोंगर घाटविलनकुक्षातें ५२ पुढा
रावुळगहन रम्यमंदाचे पुढभेदन पावतापर मादरजाय मानुळभेटीपातले
५३

 

शैल्यनिशैल्यस्नेहदृष्टी रेखोपिछ्छ कोटि नेघुनसागराचापोटी म्लेच्छदुष्ट
दंडिले ५४ पल्हवबर्बर कीरातयवन शकुनामाचे बहु दारुण मद्यमांस नरमे
धुन सदासेवनजयाते १५५ पारशावपारसी कुंतामे मुख आरबु हु मजशाल
मुख रुपशाम घोडमुख नागपावपुलिंद ५६ तेहीदंडुनि बळाकार नेघुनगेवि
लेकरमारे सुवर्णआपीकोटिच्यपार अनेकुरत्ने घेतली ५७ शंखपद्मप्रमु
खांत निधीत्या निधीनकेगणीत रत्नद्रव्यवस्तुजात संख्यारहित आघली ५८
तोजेदिग्विजैचेमानव ते नेवेगीघनुनि सर्व संपत्तिसमुद्र नरपार्थिव शत्रु
ग्रहस्थापरनचला ५९ यापरिकुनपृथ्वीजयो जगीउजळिला मतापसुर्या
याचेनिश्रवणेहोयश्रव्यो होशाआणिदरिद्र १६० शोधुनिपश्चिमे चेमु
व्ह ईशप्रहस्थापानलानंकुळ धर्मध्वजिपुनिसपुळ्यकेजाळेसपोज माने
६१ जालादिग्विजयो पैघाचा पुढआरंभमाहायज्ञाचा तोऐकावासर्व
इणाचा आदरलहोधुस्नुख ६२ चक्रवर्तिआयुकामुखे तापसाश्रमाय
कौतुके नेवरपडाहोय अरब्यराकि कोतुपाणाचाभोजना ६३

तेविरे तुम्हांसी जालें देवा नरिहे चि गोड कुजनिसेवा कुडगोड हे याव्यर चिमा
वा अंतःकर्णा नाणिजे ६४ पुढा दुर्योधनाविषा ही पुढतिचा नुयाचीउदधी त्या
सवदेच्छम्हणे निवाडी संक्षेप केला ये कुळी ६५ ईतिश्रीसभापर्व भारत राज
सुयश्चरित्रां मृत पवित्र परिस तुम्ह हन मुकेश्वर कविम्हणे ६६ ईतिश्रीम
हाभारते सभापर्वणी पाडंव दिग्वीजयो निरोपणी श्रोतीचित्त देउ नि श्रव
णी कृपासादर परिसावी १६७ ईतिश्रीसभापर्वणी अष्टमोध्याय: ॥ १०
प्रसंग ८ श्रीरामनारायणवासुदेवाय नमः ॥ श्री श्री श्री श्री श्री श्री